

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (3487) 2017 FEBRUARY – VASARIO 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

SUJUNGTOS DATOS

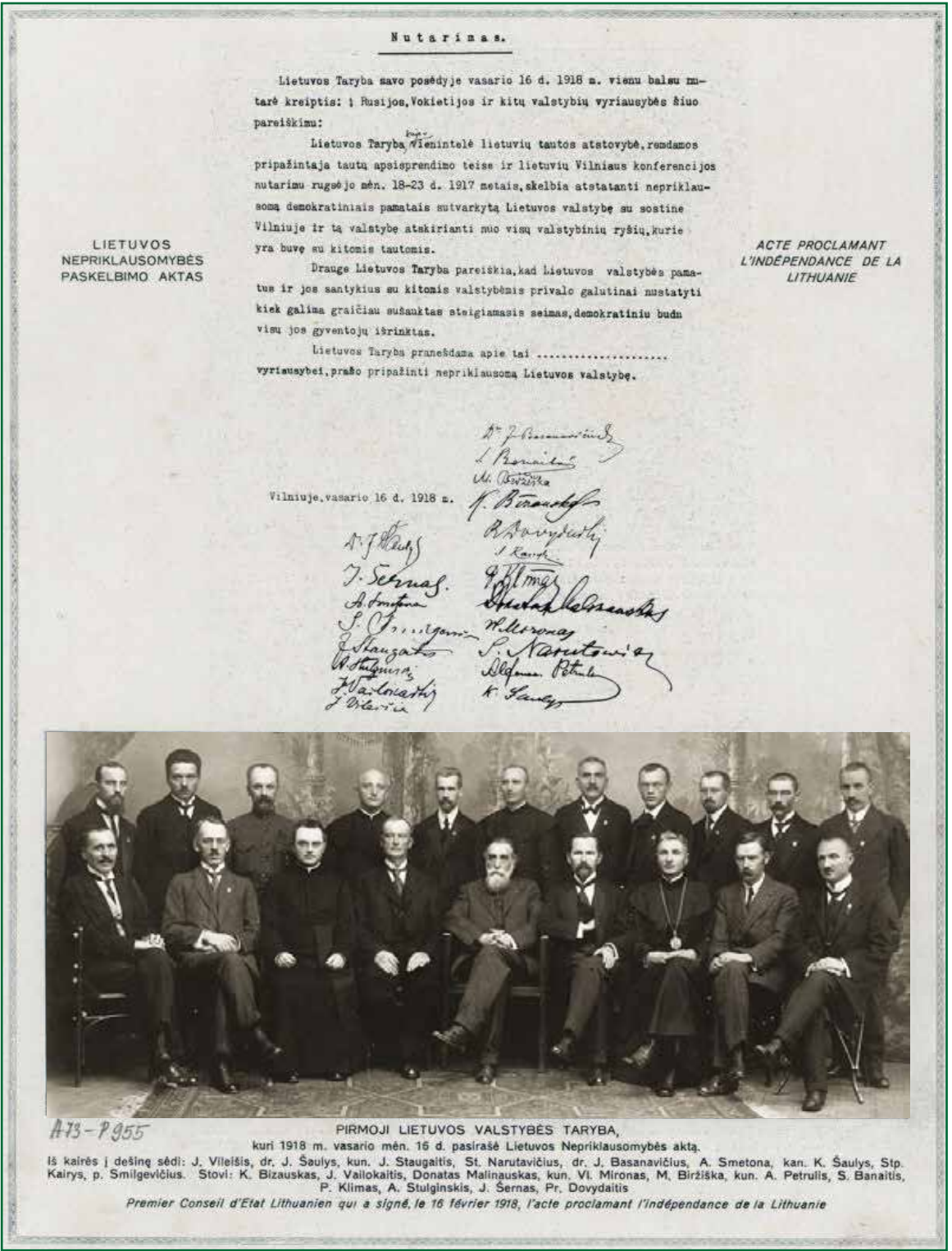
Dvi datos – viena šventė. Tai didysis mūsų Nepriklausomybės siekių, drąsių kovų ir paskelbimų istorinis ženklas – Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji.

Istorija nurodo, kaip prieš šias datas eita, kas ėjo, kas laukė, kas abejojo. Kas bebūtų buvę – įvairovė liudijo svarbą, laisvę, patriotizmą, didvyriškumą, deją, ir menkus, vis pasireiškiančius išpuolius save menkinti, mažinti, net patriotizmą smerkti. Rodos, šventė ir jų kasmetiniai minėjimai turėtų kelti paskatinimą teikti daugiau dėmesio bendriems tautos reikalams, tapti ne vien tik iškilmių ir puotų įvykiais, bet padėtų realiai patriotizmą gaivinti, kad jis nedžiūtų nepalankiomis sąlygomis gyvenant, kasdienių smulkių ir savęs saugojimo apsupty. Nei iškilmės, nei gerai paruoštos paskaitos, nei kokie kitokie vienkartiniai renginiai, nors kartais ir nemažai darbo pareikalaujantys, neprilips taip, kad ūmai keistų iš esmės žmogaus pažiūras. Tam reikia ilgoko laiko. Užtat tautinis auklėjimas, kaip mes jį suprantame, turi praktiškai prasidėti šeimoje. Apie įvairius dvasinius nuosmukius jau vis dažniau net valstybiniu mastu pradeda viešai kalbėti. Diskutuotini svarstymai ar valdžių sudarymai vis iš kitų asmenų iš esmės sunkumų nepanaikins. Mat rūpesčiai epideminiai – reikia kitokios visuomenės, kad galėtume matyti žymiai sumažinto egoizmo žmones. Šeimos, mokyklos, visa auklėjamoji struktūra turėtų taip veikti, kad žmogus savo tautoje užaugtų be klausimo, kas yra tas patriotizmas, ką jis man duoda ir ką jis reiškia valstybei ir jos nepriklausomybei?

Sujungę Nepriklausomybės šventes, turėję vieną nepriklausomybę prieš karą ir turėdami jau antrą, gerokai po karo atkovotą ir naudojamą, minėdami jas iškilmingai ir džiaugsmingai, turėtume vis peržiūrėti tų abiejų nepriklausomybių įnašus tautai. Pirmojoje nepriklausomybėje didysis tautinio auklėjimo svoris buvo lietuviškas kaimas. Ten gimė ir augo būsimieji valstybės vadovai ir veikėjai, vaikai nuo mažens buvo įvairiais būdais lietuvinami – sava kalba, pasakomis apie praeitį, visu gyvenimo būdu, kuris lengvai derinosi su tautiškumu, ir patriotizmas buvo natūraliai laikomas vienu to tautinio sąmoningumo veiksmu. Dabartinė nepriklausomybė – jau „miestietiška“, ir tai palikimas, kas buvo gauta per penkis dešimtmečius iš okupanto. Tuo laikotarpiu buvo užsimota perdirbti žmogaus mąstymą tautos nenaudai. Nors lietuvybei palaikyti buvo leistas savasis raštas bei kai kurios tradicijos, žmonių rusinimas vyko per rusų kultūrą, kuri turėjo būti priimtina kaip reikalinga mokslui bei aukštesnio lygio apšvietai. Tai buvo vienas kanalas tautiškumo silpninimui. Kitas – marksizmo ideologija su ryškia ateizmo priemais, arba peršamas liberalizmas, kaip mokslinės tiesos elementas. Tuo būdu idėjinis nukrypimas nuo savų vertybių, įgytų iš kartos į kartą einančių, ir vis pristatytas kaip atsilikimas, užkrėtė nemažai abejonių dalykams, kurie dar taip neseniai buvo brangūs. Naujasis tautinis auklėjimas praranda savo tikrąją reikšmę, jeigu ir tautos samprata kažkaip formaliai siejama su pilietybių praradimais ar įsigijimais. ČS

ŠIAME NUMERYJE

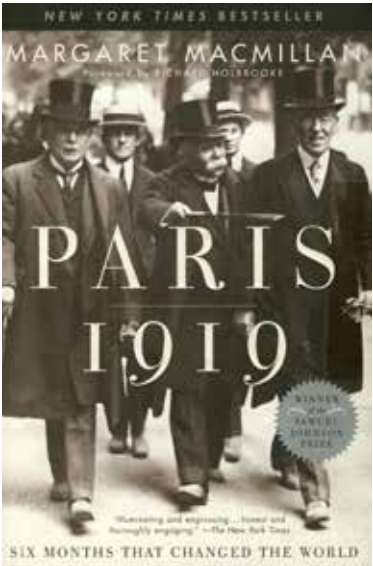
- Lietuvos valstybės byla Paryžiaus Taikos konferencijoje 1919 – 1, 3 psl.
- Kardinolas A. Bačkis Bažnyčios ir Dievo tarnyboje – 2 psl.
- Testamentu – lietuvybė – 4 psl.
- Mažoje knygelėje – svarbi istorija – 5 psl.
- Muziko parama jauniešiams talentams – 7 psl.
- Poeto K. Bradūno metai Lietuvoje – 8 psl.
- Odė meilei ir gyvenimui – 9 psl.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybės atkūrimo aktas ir signatarai. Fotomontažas (Lietuvos centrinis valstybės archyvas)

Lietuvos valstybės byla Paryžiaus Taikos konferencijoje 1919

Kai Lietuvos Taryba 1918 metų vasario 16 d. paskelbė istorinį nutarimą dėl atstatomos Lietuvos nepriklausomos valstybės, jį pastebėjo nedaugelis, nes pasaulyje vyravo sumaištis, karai, revoliuciniai bruzdėjimai. Dar jiems nesibaigus, 1919 m. sausio mėnesį Paryžiuje Taikos konferencijoje susitiko laimėjusių I Pasaulinį karą didžiųjų pasaulio valstybių vadovai G.Clemenceau (Prancūzija), L.George (D.Britanija), W.Wilson (JAV), pasiryžę pertvarkyti pokarinę Europą ir pasaulį. Kiekvienas iš jų turėjo savo nuostatų ir požiūrį, kurie savo ruožtu susidūrė su didesnių ir mažesnių tautų atstovų interesais ir norais. Tik keturis kartus pasaulio istorijoje gal-

Knygos viršelis

ingieji rinkosi į pasaulio pertvarkos susitikimą: Vestphalia taikos sutartis po Trisdešimties

metų (1648), Vienos kongresas po Napoleono karų (1815), Paryžius po I Pasaulinio karo (1919) ir San Francisco po II Pasaulinio karo (1945).

Būsimoji pasaulio pertvarka, subyrėjus Otomanų, Austrijos-Vengrijos, Rusijos imperijoms, buvo sunki ir prieštaringa, ypač mažosioms tautoms, kurios, kaip ir Lietuva, jau buvo kuriam laikui išnykusios iš pasaulio žemėlapių ar dar neturėjo savo valstybių. Apie tai labai išsamiai ir vaizdingai rašo autorė istorikė Margaret Macmillan, beje, buvusio D.Britanijos ministerio pirmininko (1916-1922) Lloyd George vaikaitė, knygoje *Paris, 1919. Six months that changed the world*. (New York, Random House Trade Paperbacks, 2002).

Nukelta į 3-ią psl.

Kardinolas A. Bačkis

Kardinolas A. Bačkis, Vilniaus arkivyskupas emeritas, vienintelis Kardinolų kolegijos – Popiežiaus senato narys iš Lietuvos, ligi jubiliejinės sukakties buvo tarp Kardinolų kolegijos pilnateisių narių, galinčių rinkti popiežių. Teisė rinkti popiežių tradiciškai priklausydavo visiems kardinolams iki gyvos galvos. Popiežius pal. Paulius VI 1970 metų sprendimu vienus kardinolus išskyrė iš konklavos, įvesdamas taisyklę, tapusią nauja tradicija: kardinolai, sulaukę aštuoniasdešimties metų, nebedalyvauja konklavose. Konklavos balsavimo taisyklės peržiūrėję ir pataisę popiežiai patvirtino, jog teisė rinkti popiežių

Kardinolas A. Bačkis Bažnyčios ir Dievo tarnyboje

Vasario 1-ąją kardinolui Audriui Juozui Bačkiui sukako 80 metų.

priklauso Šventosios Romos Bažnyčios kardinolams, išskyrus tuos, kuriems dieną prieš popiežiaus mirtį, arba dieną prieš Apaštalų Sosto neužėmimo pradžią, jau būtų sukakę 80 metų.

Kardinolas Bačkis, būdamas Vilniaus arkivyskupu metropolitu, du kartus dalyvavo popiežiaus rinkimuose: mirus šv. Jonui Pauliui II 2005 metais ir popiežiui Benediktui XVI pasitraukus iš Petro Sosto įpėdinio pareigų. 2013 metų konklava, sušaukta neeilinėmis aplinkybėmis, po septynerių metų pontifikato popiežiui paskelbus apie savo sprendimą pasitraukti iš pareigų (panašaus atvejo Bažnyčia nebuvė turėjusi daugelį šimtmečių, nes popiežius – išrenkamas iki gyvos galvos, paprastai eidavo pareigas iki pat mirties), išrinko į Petro sostą Romoje dabartinį popiežių, iš Buenos Airių arkivyskupijos kilusį jėzuitą, italų kilmės argentinietį Jorge Mario Bergoglio, pasivadinusį Pranciškumi. Naujajam popiežiui buvo 76 metai.

Kaune prieš aštuoniasdešimt metų gimęs kardinolas A. J. Bačkis, įšventintas Kauno arkivyskupijos kunigu Romoje 1961 metais, po kelerių metų kunigiškos tarnystės JAV užsienio lietuvių sielovadoje, grįžo į Romą, pašauktas į Bažnyčios diploma-

tus. Tarnavo popiežiaus diplomatijoje Filipinuose, Kosta Rikoje, Turkijoje ir Nigerijoje. 1979 metais, nepaėjęs metams po lenko Popiežiaus išrinkimo, tapo vienu iš vyriausių Vatikano valstybės pareigūnų: antruoju asmeniu užsienio reikalų sferoje – pagal tuometinę Sekretoriato struktūrą – „Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos pasekretoriu“, Vatikano diplomatijos vadovo kardinolo Achille Silvestrini artimu bendradarbiu.

Po dešimtmečio tarnystės Romoje metų, Audriui J. Bačkiui pavestos naujos pareigos užsienyje: Apaštališkojo Pro-Nuncijaus Olandijoje. Į šią misiją kardinolas išvyko paties popiežiaus Jono Pauliaus II konsekruotas vyskupu 1988 metų spalio 4 dieną Šv. Petro bazilikoje. Netrukus ir nelaukta įvykus vienam iš svarbiausių praėjusio amžiaus istorinių poslinkių – taikingam Sovietų Sąjungos ir ją valdžiusios totalitarinės ateistinės santvarkos žlugimui, popiežius pavedė kardinolui Bačkiui vėl naują misiją: atgaivinti nenutrūkusius, tačiau išoriškai prigesintus Šventojo Sosto ir Lietuvos valstybės santykius, pertvarkyti Lietuvos bažnytinę provinciją, į ją įtraukiant Vilniaus kraštą ir vadovauti Vilniaus arkivyskupijai, ypatingai nukentėjusiai nuo sovietinės antireliginės prievartos.

Vilniaus arkivyskupo metropolito pa-

reigas kardinolas Audrys Juozas Bačkis ėjo dvidešimt vienerius metus, iki 2013, kai popiežius Pranciškus, priimdamas prašymą dėl amžiaus, atleido jį iš ganytojo pareigų.

Kardinolas Vilniaus arkivyskupas emeritas dar buvo Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas Vyskupų sinodo Šeimos asamblėjose 2014 ir 2015 metais Romoje. Kardinolas Bačkis, buvęs kelių Romos kurijos dikasterijų narys, sulaukęs 80 metų galutinai traukiasi ir iš pareigų Romos kurijoje: pagal dekretą motu proprio „Ingravescentem aetatem“, kardinolai, sulaukę 80 metų, nustoja būti Romos kurijos dikasterijų ir kitų jos institucijų nariais.

Pagal Kardinolų kolegijos statistinius duomenis, atnaujintus 2017 m. vasario 1 dieną, iš dabartinių 226 kardinolų, 107 jau yra peržengę 80 metų amžiaus ribą. Kardinolų galinčių dalyvauti konklavoje yra 119. Iš jų 21 paskirtas šv. Jono Pauliaus II, 55 – Benedikto XVI ir 44-as popiežiaus Pranciškaus.

Pagal žemynus, didžiausias kardinolų elektorių skaičius kilęs iš Europos – 53. Seka Šiaurės ir Pietų Amerika – 34, Afrika ir Azija – po 14. Okeanijoje – 4 kardinolai elektoriai.

Vatikano Radijo inf.

Rabinas J. Sacks: mums reikia vilties, o ne pykčio politikos

Tai nėra įprasta politika. Amerikos prezidento rinkimai, „Brexit“ balsavimas ir ekstremizmo augimas Vakarų politikoje yra perspėjimai dėl kažko didesnio, ir kuo greičiau mes tai suvoksime, tuo geriau mums patiems. Mes regime tai, kas gali būti pavadinta naujos pykčio politikos gimimu. Potencialiai ji yra labai pavojinga“, – aptardamas pastarojo meto politinius įvykius rašo rabinas Jonathan Sacks.

Nė viena civilizacija negyvuoja amžinai. Pirmasis nuosmukio ženklas gaunamas tada, kai žmonės nustoja pasitikėti valdančiuoju elitu. Į šį elitą įvelgiama kaip į nesugebėjusį išspręsti esminių problemų, su kuriomis susiduria tauta. Elito atstovai suvokiami kaip siekiantys pasipelnyti patys, o ne norintys praturtinti visus gyventojus.

Elitas yra praradęs ryšį su tikrove ir apsuptas į save panašių žmonių. Jis nustoja klausytis, ką kalba apačios. Jis nuvertina žmonių pykčio gylį ir galią. Būtent tai nutiko tiek Vašingtone, tiek Vestminsterėje. Valdančioji klasė nesugebėjo numatyti artėjančio smūgio. Štai taip *status quo* atstovaujančios partijos kandidatas yra nugalimas pykčio partijai atstovaujančio kandidato, kad ir kokios nenuoseklios būtų pastarojo politinės pažiūros.

Būtent čia glūdi pavojus, nes pyktis yra nuotaika, o ne strategija, ir jis gali tik pabloginti, o ne pagerinti reikalus. Pyktis niekada neišsprendžia problemų, tik dar labiau jas pakursto. Kelio gale laukiantis pavojus, kaip kad byloja istorija, yra autoritarinio lyderio poreikis, o tai reiškia laisvos visuomenės pabaigos pradžią. Mes neturėtume pamiršti Platono perspėjimo,

kad demokratija gali baigtis tironija.

Yra tik viena gyvybinga alternatyva. Tai nėra sugrįžimas prie *status quo*. Tai yra daugiau nei tik tradicinis pasidalijimas tarp skirtingų partijų. Tai yra naujos vilties politikos kūrimas. Viltis nėra optimizmas. Ji prasideda atviru visų pusių pripažinimu dėl to, kokie blogi reikalai iš tiesų yra. Didžiulė dalis D. Britanijos ir Amerikos gyventojų nepasipelnė iš ekonominio augimo. Jie regėjo savo smunkantį pragyvenimo lygį, tiek santykinai, tiek absoliučiai. Jie stebėjo, kaip tradicinės darbo vietos iškeliamos į ekonomikas, galinčias pasiūlyti pigesnės darbo jėgos. Taip kadaise klestėję pramoniniai centrai tapo demoralizuotomis dykynėmis.

Mums reikia naujos kapitalizmo ekonomikos su žmogiškuoju veidu. Mes regėjome, kaip pasibjaurėtinai elgiasi bankininkai ir korporacijų vadovai apdovanodami save didžiulėmis išmokomis, o žmogiškuosius kaštus perkeldami tiems, kurie išgali mažiausiai. Mes girdėjome, kaip laisvosios rinkos ekonomika yra kartojama tarsi mantra visiškai užmirštant skausmą ir netektis, kurias atnešė globali ekonomika. Mes elgėmės taip, tarsi rinka galėtų veikti

be moralės, tarptautinės korporacijos – be socialinės atsakomybės, o ekonominės sistemos – be dėmesio žmonėms, kuriuos skaudžiai paliečia besikeičiančios aplinkybės. Mes, kurie dabar esame seneliai, puikiai žinome, kad mūsų vaikams gyvenimas yra sunkesnis, nei kad buvo mums, o mūsų anūkams jis bus dar sunkesnis.

Mes privalome atkurti savo socialinę ekologiją. Kai civilizacija yra geros būklės, ji turi institucijas, kurios teikia paramą bei viltį sunkiais laikais. Vakaruose tradiciškai tai buvo šeimos ir bendruomenės. Nė viena jų šiandieniuose Vakaruose nėra geros būklės. Jų nuosmukis paskatino du svarbiausius Amerikos mąstytojus – Charles Murray dešinėje ir Robert Putnam kairėje – argumentuoti, kad didelei daliai gyventojų amerikietiška svajonė yra sudaužyta negrįžtamai. Kuo greičiau mes atsisakysime politiškai korektiško, tačiau socialiai pražūtingo požiūrio, kad santuoka yra atgyvena, tuo bus geriau.

Mums būtina atgauti stiprų, įtraukiantį tautinės tapatybės jausmą, jei norime, kad žmonės jaustųsi, kad esantieji valdžioje rūpinasi bendruoju gėriu, o ne tik elito interesais.

Nukelta į 3-ią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Lietuvos valstybės byla Paryžiaus Taikos konferencijoje 1919

Atkelta iš 1-o psl.

Ši knyga tapo viena iš populiariausių, apdovanota keliomis premijomis, susilaukė pakartotino leidimo. Pateikdama ne tik daug įdomių istorinių, geopolitinių žinių bei įžvalgų, bet ir aprašydama pasaulio dalybų vadovus ir visą nematomąją pusę, kuri turėjo įtakos jų sprendimams, autorė sukuria patrauklų pasakojimą apie naujosios Europos gimimą.

Lietuvai šioje didelėje knygoje skirta nedaug vietos, nors užsimenama apie ją aprašant Rusijos, Ukrainos, kitų Baltijos valstybių ir ypač Lenkijos politiką bei reikalus. Skyriuje *Poland Reborn* Lietuvos bylai Paryžiuje skirta pusantro puslapio.

Juose atspindi lietuvių atkaklumas, siekiant pasaulio pripažinimo neseniai atgimusiai Lietuvai. Štai kaip Lietuvos nepriklausomybės gynimo reikalus aprašo prof. M.Macmillan: “... Lietuvai, pačiai piečiausiai iš Baltijos valstybių, valstybės gimimas buvo labiausiai komplikotas dėl to, kad ji taip pat turėjo reikalų su Lenkija. 1919 m. daugelis lenkų siekė atstatyti buvusius unijinius Lenkijos ir Lietuvos ryšius, bet, žinoma, su tvirtu Lenkijos valdymu. Lietuviai, kaip lyg tarp kitko išsireiškė Dmowsky, tik eilinė gentis, kuriai daug geriau būtų tapti lenkais. Lenkija turėtų paimti visas teritorijas, ne tik tas, kur lenkų dauguma – žinoma, su jų pačių sutikimu, bet ir ten, kur lenkų mažiau, kad galėtų “civilizuoti” vietinius gyventojus. Tik vakarinė dalis, kur absoliuti lietuvių dauguma, gali tapti Lietuvos valstybe. Jei ji susijungtų su Lenkija, galėtų turėti savivaldą.

Pilsudskis ir kairesnieji politikai siekė laisvesnių federacinių ryšių su Lietuva. Ir niekas iš jų nekreipė dėmesio į pačių lietuvių norus bei šalyje stiprėjantį tautinės tapatybės jausmą.

Lietuvių tautiniai norai buvo tokie pat ekstravagantiški kaip ir kitų 1919, jie neabejojo, kad Vilnius turi būti Lietuvos sostinė. 1919 metų sausį vokiečiams atsitraukus, Rusijos bolševikai, kurių gretose buvo ir lietuvių bei gudų, užgrobė dalį Gudijos ir Vilnių. Bet jau balandžio mėnesį Pilsudskis paskelbė atsisaukimą “apie pačių apsisprendimą”, Dmowski (Lenkijos dešinėsios pakraipos politikas ir atstovas Taikos konferencijoje) jį sukritikavo, siūlydamas tuojau aneksuoti teritoriją. Lietuvos ministeris pirmininkas tvirtino, kad jo valstybė negali būti be Vilniaus (“would die without Vilnius”). Tik Vilniaus žydai abejingai stebėjo padėtį: “Buvo paskelbta nauja tvarka; per naktį visi, išskyrus žydus, pavirto lenkais. Žydai pasiliko savaip. Jiems per visą gyvenimą yra tekę tarnauti po daugeliu vėliavų...”

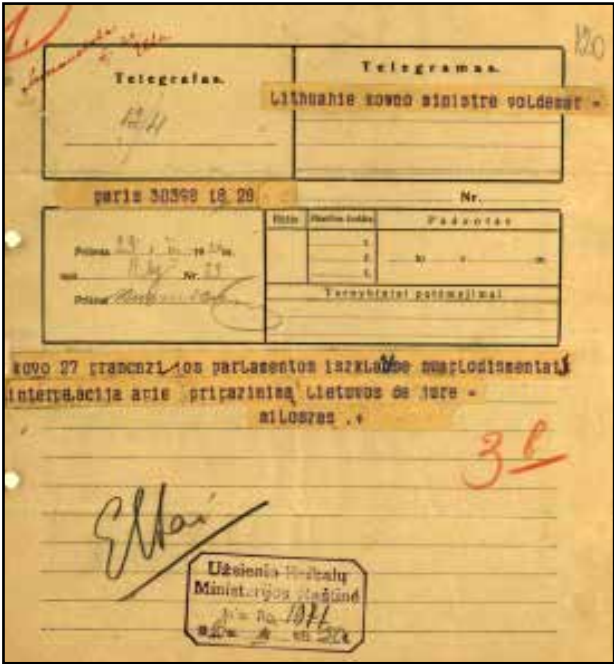
Abi pusės stengėsi įrodyti savo tiesą. Taikos konferencijai Lietuva atsiuntė savo atstovus, kurie ginčijosi ir su lenkais, ir tarpusavyje. Taikdariai pareikalavo užbaigti tarpusavio peštynes ir bandė nubrėžti pakankamai teisingas valstybės sienas. Lloyd George abejojo, ar Lietuva gali tapti nepriklausoma valstybe su tokiu skaičiumi gyventojų, koks yra Škotijoje. Kiti svarstė, ar tikslinga leisti Lenkijai valdyti teritorijas, kuriose lenkai – aiški mažuma. Tik priartėjus 1919 vasarai, Lloyd George susitaikė su mintimi, kad Lietuva gali būti nepriklausoma. Kartu su Latvija ir Estija ji tarnautų kaip natūrali užtvara su

bolševikine Rusija; Prancūzija siekė turėti didesnę ir stipresnę Lenkiją. Bet konkretūs įvykiai padiktavo savus sprendimus. Po metų bolševikai atėmė Vilnių iš Lenkijos ir perdavė lietuviams. Bet vėl jau 1920 metų spalį, tik po pasirašytos Lietuvos – Lenkijos sutarties, lenkų armijos būriai užgrobė Vilnių. Dar po poros metų Vilnius ir aplinkinės teritorijos lenkų daugumos balsais pritarė prijungimui prie Lenkijos. Po II Pasaulinio karo Vilnius buvo sugrąžintas Lietuvai, jau paverstai sovietine respublika. Bet aprašomuoju laikotarpiu Lietuva už Vilniaus praradimą atsilygino, atsiimdama nedidelį mieguistą Memelio uostą ir dalį teritorijos. Tai nebuvo protingas sprendimas, kuris sukėlė sąjungininkų nepasitenkinimą. Jie buvo numatę Memel paversti laisvuju uostu, vėliau perduodant jį Lietuvai. Nebuvo laiminga ir Vokietija, kadangi šioje teritorijoje gyveno perpus lietuvių ir vokiečių. Pačiame uoste 92% gyventojų buvo vokiečiai. Jau 1939 metais Hitleris pasiėmė uostą atgal, bet po karo miestas sugrįžo Lietuvai ir tapo dabartine Klaipėda. Klaipėdos sugrąžinimas lietuviams neatlygino nuoskaudų dėl Vilniaus praradimo. Dvi kaimyninės valstybės nesikalbėjo viena su kita 15 metų. Kai 1938 metais jos nutarė susitaikyti, buvo jau per vėlu... Ir šiandien Lietuva siekia, kad Lenkija atsiprašytų už tą seną skriaudą”. (17 skyrius *Poland Reborn*, psl. 223-225, vertė SK).

Reikia pastebėti, knygoje M.Macmillan su tinkama istorikui pagarba mini visus valstybių ar miestų vardus, atspindinčius istorines permainas, rašo *Vilna – Wilno – Vilnius* ir kt. Autorė, aprašydama Lietuvos bylą, nemini, kad Lietuva į konferenciją nebuvo pakviesta. Nepaisant to, Lietuva buvo išsiuntusi savo atstovus į Paryžių, kurie turėjo atstovauti Lietuvos interesams, tiesiogiai Taikos konferencijoje nedalyvaudami. Nepriklausomos Lietuvos delegacija buvo sudaryta iš dviejų grupių – etnografinės Lietuvos ir JAV lietuvių. Pirmojoje buvo Martynas Yčas, Tomas Naruševičius, Petras Klimas, Simonas Rozenbaumas, Maksas Soloveičikas, Alfredas Jonas Tiškevičius ir kt.; JAV lietuviams atstovavo Jonas Žilius, Bronius Kazys Balutis ir Juozas Dobužinskis. Visai delegacijai vadovavo Augustinas Voldemaras, o jo sekretorius buvo poetas Oskaras Milašius. Lietuvos reikalai Taikos konferencijoje sprendėsi Baltijos reikalų komisijoje, kurioje buvo Lenkijos reikalų pakomisijis. Iš diplomato, Lietuvos atstovo delegacijoje Petro Klimo atsiminimų: “...*Silpniausia mūsų negausios delegacijos darbo pusė buvo jos neoficialumas. Mes nebuvome prileisti prie Konferencijos stalo. Tik viena Lenkija buvo išskirta iš buvusios Rusijos, kaip jau savarankiška valstybė ir net kariaujanti sąjungininkų eilėse; Latvijos, Estijos ir Lietuvos klausimai buvo svarstomi Rusijos problemų komplekse. Nedalyvaujant Rusijos delegatams, tie klausimai buvo atidedami arba rezervuoti tam tikrai Rusijos komisijai. Mums teko veikti tik neoficialiai Konferencijos prieškambariuose. Todėl Lenkijos pozicija mūsų atžvilgiu buvo nepalyginamai stipresnė. Lenkai tatau, žinoma, išnaudojo. Jie nesivaržė reikšti savo pretenzijas į Lietuvą kaip savo provinciją. Lenkijos karas su bolševikais pelnė jai ir tam tikrą europinį prestižą. Ji gynė Vakarų valstybių*

URM telegrama apie Lietuvos priėmimą į Tautų sąjungą

Oskaro Milašiaus telegrama apie Lietuvos pripažinimą de jure

interesus, kuriuos bolševikai trempte sutrempe. Lietuvos antilenkiškas nusistatymas dar labiau silpnino jos vaidmenį. Tačiau nepaisant visų sunkenybių, mums pasisekė įrodyti lietuvių tautos teises apsispręsti Wilson principais. Mūsų pareiškimai ir memorandumai buvo priimami kaip informacija. Delegacijai nepavyko išgauti Lietuvos valstybės pripažinimo, kaip tatau nepavyko nei latviams, nei estams. Bet vis dėlto Lietuva buvo paminėta Versalio traktate, ir Lietuvai buvo numatyta priskirti Klaipėdos kraštą, kai pats Lietuvos statusas bus paaiškėjęs. Atrodo, kad didžiosios valstybės nenorėjo užbėgti už akių ir laukė, kaip rutuliosis patys įvykiai”.

(Petras Klimas. Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Vilnius, 1991, p.22)

Taigi, Paryžiaus taikos konferencija neišsprendė Lietuvos ir Lenkijos ginčo dėl sienų, Lietuva negavo diplomatinio pripažinimo *de jure*. Bet *de facto* Lietuvos nepriklausoma valstybė jau buvo pristatyta pasauliui, juridiniai atskirų valstybių pripažinimai atėjo vėliau; 1921 m. rugsėjo 22 d. Lietuva tapo Tautų sąjungos nare.

Apžvalgą parengė S.Katkauskaitė
Ntrs. iš Lietuvos Centrinio archyvo

Rabinas J.Sacks: mums reikia vilties, o ne pykčio politikos

Atkelta iš 2-o psl.

Vakarai vis dar kenčia nuo žalos, kurią padarė multikultūralizmas, esantis geriausiu įrodymu, jog kelias į pragarą yra grįstas geromis intencijomis. Kol nesugebėsime atkurti to, ką George Orwell vadino patriotizmu, priešindamas nacionalizmui, tol regėsime radikalios dešinės augimą, kas dabar ir vyksta Europoje. Taip pat svarbus ir religijos balsas, tai sakau ne todėl, kad esu tikintis, tačiau todėl, kad istoriškai didžiosios religijos suteikdavo žmonėms orumo ir vertės jausmą, kuris nebūdavo susietas su tuo, kiek jie uždirba ar kiek turto valdo. Kai religija miršta ir

jos vietą užima vartotojiškumas, žmonės paliekami su kultūra, kuri skatina juos pirkti dalykus, kurių jiems nereikia už pinigus, kurių jie neturi tam, kad pasiektų laimę, kuri ilgai nesitęs. Tai yra blogi mainai, ir jie baigsis ašaromis.

Visa tai yra labai rimta, ir mes privalėsime peržengti konfrontacinę politiką ir skaldantį mąstymą nulinės sumos žaidimo kategorijomis, brutalizavusiomis viešuosius debatus. Pyktis visada yra rizikinga politika sparčių pokyčių laikais, tačiau ne visada tas pyktis buvo toks pavojingas, koks yra dabar. Informacinių technologijų revoliucija pakeitė visą globalios kultūros toną XXI š. Išmanieji telefonai ir socialinė medija

suteikia galią grupėms, kurioms priešingu atveju trūktų kolektyvinio balso. Internetas turi išlaisvinimo iš visų socialinių apribojimų efektą, kuris skatina pyktį ir plinta tarsi užkratas.

Vilties politika mums yra pasiekiamo. Tačiau, kad ją sukurtume, privalėsime atrasti būdų stiprinti šeimas ir bendruomenes, kurti kolektyvinės atsakomybės kultūrą ir akcentuoti ekonomiką, paremtą bendruoju gėriu. Tai daugiau nėra tik partinės politikos reikalas. Visa tai kalba apie pačios laisvės, už kurią Vakarai taip ilgai ir sunkiai kovojo, gyvybingumą. Mes privalome sukonstruoti įtikinamą vilties naratyvą, kuris kalbėtų mums visiems, o ne tik daliai. Pradėti metas jau dabar.

(Kalba netaisyta)
Pagal rabbisacks.org parengė Donatas Puslys,
Bernardinai.lt

Testamentu – lietuvybė

Nenumatau aš tau, vaikeli, palikti turtų, kurių nei aš, nei mano tėveliai niekad nebuvo susikrovę. Ne dėl to, kad būtumė buvę per kvaili ar per tingūs pralobti. Ne. Tik aukso blizgėjimas mūsų niekad neviliojo. Kai pažiūriu dabar atgal į mano jau pragyventus 48 metus, tai matau, kad ne turtai, bet Visagalio ranka globojo mane ir vedė į laimę. Tos globos pajutimas suteikė drąsos ir pasitikėjimo. Pasitikėk Visagalio mums skirtais keliais ir tu. Gali tie keliai kartais tau atrodyti neaiškūs ir neviliojį, bet eik jais drąsiai ir be svyravimų.(...)

(Iš A. Rinkūno Testamentas mano dukrelei, 1958)

Kai perverčiau Antano Rinkūno, vieno iš žymiausių lietuvių išeivijos veikėjų, tautiškumo puoselėtojų, vieno iš lietuvių mokyklos Toronte steigėjų, lietuviškų knygų, vadovėlių, straipsnių lietuviškoje spaudoje autorių, dar prieškario Lietuvos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo lituanistinį palikimą, pajutau jo rūpestį ir skaudėjimą: ir dabar jis labai panašus. Pamačiau didžiulį šio žmogaus darbą. Žmogaus, kuris gimęs lietuvių šeimoje, bet – ne savo šalyje, kurios tuo metu pasaulio žemėlapiuose nebuvo, bet ji gyveno tautos atmintyje, pasilikusi dar nuo karaliaus Mindaugo. Lietuvių apgyventos vietos tada priklausė caro Rusijai, o Lietuva, kaip valstybė, brendo tautos žadintojų svajonėse ir buvo jų darbo tikslas. Ponios tada dėvėjo ilgas suknias baltomis apykaklėmis, o šalia mamos ir tėtis aprenktas jūrininko kostiumu dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą iš nuotraukos žvelgia 3-4 metų Antanukas, kuriam teks būti savo tautos kultūros puoselėtoju. Būdamas septynerių, jis jau atsiminė Maskvoje per 1917 m. Spalio revoliuciją jo tėvo vaistinėje raudonarmiečių nuo lentynų nubrauktus ir sudaužytus keramikinius indus su vaistais ir amžiams sukniubusį tėvą, kurio kapo vieta taip ir nežinoma. Paskiau – anksti mirusi motina ir gyvenimas su broliu ir dviem pusbroliais Kaune. Vienas iš jų – Ramojus Mozoliauskas – vėliau sukurs Kristaus skulptūrą Lietuvos kankinių šventovės altoriuje Mississaugoje ir pusbrolio A. Rinkūno paminklą.

Juos, visus keturis, auklėjo teta jau nepriklausomybės laikais, kurie Antaną Rinkūną išaugino lituanistu. Tik, jis pats galėjęs auginti Lietuvos patriotus, kalbininkus, tautos šviesuolius savo šalyje, turėjo ją palikti su kitais pokario emigrantais ir lietuvybei dirbti Kanadoje...

1958 m. išspausdinamas jo *Testamentas dukrelei*, kuriame – labai aiškūs ir jautrūs prašymai vieninteliam vaikui, paryškinant ir moralę, ir lietuvybę.

– Namuose buvau viena, nustebau. Susijaudinau, – sako A. Rinkūno dukra Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė, atsimindama paauglystėje patikrintą pašto dėžutę prie namų ir joje rastą tėvų prenumeruotą žurnalą *Mano pasaulėžiūra*, kur *Testamentas* ir buvo išspausdintas. Kodėl savo paauglei dukrai tėvas parašo testamentą, gal ir nujaučiame: kas gi, jeigu ne vaikai, praradę tėvų idėjas, darbus, į kuriuos sudėti ir širdis, ir laikas, ir visas gyvenimas, tačiau kaip tokią atsakomybę gali prisiimti ir ją panešti jaunas žmogus?

– Ar pajutote, kad ant pečių užgulė atsakomybės našta? Ar buvo sunku? – klausiu G. Rinkūnaitė-Paulionienę.

– Ne. Tik galvojau eiti mokytis į universitetą. Mama norėjo, kad būčiau dantistė ar vaistininkė. Kai perskaičiau testamentą – taškas. Žinojau, kad turiu būti mokytoja, ir čia yra mano tėvelio įtaka. O istoriją studijavau todėl, kad norėjau įsigilinti, kodėl ta vargšė Lietuva, kuri yra kryžkelėje, visą laiką yra naikinama nuo pat kryžiuočių. Skaičiau viską – net K. Markso raštus – priešą reikia pažinti.

Naštos nebuvo. Man kažkaip viskas buvo aišku. Patiko vadovauti, rūpėjo švietimas, o visa tai juk susiję. Net vadovavau dainų ansambliui “Gintaras su daina”. 1984 m. ir plokštelę išleidome.

Testamente rašoma: “...tavo laimė šioje žemėje nebus pilna, jeigu neatidusi savo duoklės mūsų tėvynei Lietuvai”. Tai skamba kaip griežtas prisakymas. Kaip sekėsi įvykdyti šį tėvelio nurodymą?

– Tėvelis man yra sakęs: jeigu nebūčiau vedęs tavo mamos, jeigu nebūtum gimusi tu, būčiau likęs Lietuvoje atiduoti savo duoklę Lietuvai – būčiau ėjęs į partizanus. Kadangi su jumis abiem išvykau iš Lietuvos,

mano pareiga kovoti čia. Todėl jis buvo visur: padėjo steigti Lietuvių fondą, laikraštį *Tėviškės žiburiai*, šeštadieninę lietuvių Maironio mokyklą, buvo steigėjas Anapilio korporacijos, kuri rūpinosi lietuvių kapinių priežiūra bei Vasagos šventovės pastatais, ir buvo jos pirmininku iki mirties. O dabar šias pareigas perėmęs mano vyras Rimas. Tėvelis parašė vadovėlius *Kregždutė, Ar kalbate lietuviškai?, Vlikas ir Lietuva* (1985) ir buvo vienas iš *Lithuanians in Canada* (1967) redaktorių. Man viskas buvo įdomu. Labai gerbiau tėvelio pareigas ir, savaime aišku, jam padėdavau. Kai buvau jau vyresnė, aš jį vežiodavau į lietuvių bendruomenės krašto valdybos suvažiavimus. Kai jis buvo Kanados lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas, buvo įsteigta lietuvių jaunimo sekcija, kurios pirmininkė buvau aš. Ir man buvo įdomu burti jaunimą. Iš tėvelio gavau tą skatinimą: darom, darom, darom...

Kai buvau Maironio mokyklos vedėja, su muzikos mokytoja Dalia Skrinskaite -Viskontiene pasikviečiau Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio steigėją Daivą Čičinskiene, ir ji mokykloje subūrė kanklininkų grupę ir paruošė kanklininkų mokytojas. Važiavau į Kauno pirmąjį mokytojų katalikų suvažiavimą Lietuvoje prieš pat nepriklausomybės paskelbimą. Rinkausi medžiagą anglų kalba ir verčiausi į lietuvių kalbą, buvo gana sunku. Bet jaučiau, kad turiu atiduoti, ką prisakė tėvelis. Dariau, ką galėjau, bet man pačiai tai buvo įdomu.

Tėveliui daug versdavau į anglų kalbą. Knygos *Ar kalbate lietuviškai?* anglų kalba bei “Gintaro” ansamblio dainininkų įdainuotos lietuviškų pamokų juostelės – tai mano įnašas. Minėta knyga yra su 3 pratimų sąsiuviniais, ir mokinys gali skaityti, rašyti ir klausyti lietuviškų dainų, ruošdamas pamokas. Vadovėlio visos pamokos buvo įrašytos įrašų studijoje Toronte. Tėtis skaitė lietuviškai, o aš angliškai, kaip parašyta vadovėlyje. Mano mama platino tas knygas, sąsiuvinius ir juosteles. Buvo užsakymų iš visur. Žinoma, aš padėjau viską paruošti.

Tėvelis apsigynė magistro laipsnį – aš jaučiu, kad taip pat tą laipsnį gavau: perrašiau, ištaisiau anglų kalbą...

Taip užaugau. Be močiucių, senelių, brolių ar seserų. Atsimenu iš vaikystės, jeigu mano tėvai kur nors eidavo – į Vasario 16-osios minėjimą, į Naujųjų metų sutikimą, tai ir aš ėjau. Būdavo ir kitų vaikų. Pavargdavom, užmigdavom lovose ant palatų. Būdavam ten, kur buvo mūsų tėvai.

Testamente yra tokie žodžiai: “Lietuvaitės vardas nėra vien tuščias žodis. Tau jis neša ir didžiulę pareigą – laikui atėjus ištekti už lietuvių”...

Kad ištekJau už lietuvių, čia buvo neplanuota, nors turėjau mintyse, kad vyras turi būti lietuvis. Tik taip išėjo. Per Kūčias nuvažiavome į lietuvių šventovę St. Catharines, ir ten susitikau savo būsimą vyrą Rimą: dainininkas ir menininkas, ir dar lietuvis... Buvom pasiryžę, kad mūsų vaikų vardai bus lietuviški – Audra ir Lina.

Jeigu Jums reikėtų rašyti tokį testamentą savo dukroms, ar rašytumėte?

– Dabar laikai kitokie. Sąlygos pasikeitė, ir negalėčiau reikalauti. Dukros moka lietuvių kalbą. Abi yra buvusios Lietuvoje. Joms perdavėm viską, ką gavom iš tėvų... Testamentą įvykdžiau, – sako Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė, 20 m. atidavusi Maironio lietuvių mokyklai, atidurbusi KLB valdyboje, vasaromis atskraidžiusi į Lietuvą su kitomis mokytojomis, padedant gerinti Lietuvos mokytojų

A. Rinkūnas su mama 1914 m. Rusijoje

KLB valdyba 1965-1968 m. Antanas Rinkūnas su dukra Giedra, būsima Paulionienė

Tėviškės žiburių Spaudos šventėje 1977 m. (iš k.) rašytojas J. Kralikauskas, prel. P.Gaida ir A.Rinkūnas

profesinį lygį (CANDLE), dirbusi “Labdaros” slaugos namų ir prel. E. Putrimo sielovados komitetuose bei tebevadovaudama laikraščio *Tėviškės žiburiai* leidėjų – Kanados lietuvių katalikų draugijos “Žiburiai” valdybai.

Mieliausias įsipareigojimas – vaikaičiams, kai, vienam įdavusi būgną, kitam – dar kitokį instrumentą – dūdą, barškučius ir taip padariusi “orkestrą”, groja pianinu “Du gaidelius” ir kitokias vaikiškas melodijas.

– Iš ausies trenkiu, – šypsosi keturių vaikaičių močiutė. O į prosenelio A. Rinkūno su kitais švietėjais įsteigtą Toronto Maironio mokyklą kas šeštadienio rytą mokyti ateina vyresnėlis jo provaikaitis Aleksiukas.

Su kaupu įvykdytas *Testamentas* vykdomas toliau...

Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis

Mažoje knygelėje – svarbi istorija

Kai redakciją pasiekė nedidelė mėlynais viršeliais knygelė *Francia 43*, ją atvertę suradome pažįstamą pavardę: dr. Rasos Mažeikaitės kartu su bendraautoriumi Loïc Chollet parašytą straipsnį *Familiar Marvels? French and German Crusaders and Chroniclers Confront Baltic Pagan Religions, Francia 43* (2016): 41-62. Norėdami daugiau sužinoti apie šį leidinį, kreipėmės į vieną iš *Francia* spausdinto straipsnio autorių Kanados istorikę dr. Rasą Mažeikaitę.

TŽ. Kur ir kaip dažnai spausdinamas šis leidinys ir kam jis skirtas – eiliniams skaitytojams ar mokslininkams?

Dr. R. Mažeikaitė: *Francia* yra mokslininkams skirtas metinis leidinys, kurio tematika yra bendra prancūzų bei vokiečių istorija, kaip matote iš spausdinto turinio. Redakcija yra Paryžiuje, o straipsniai rašomi anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

TŽ. Kiek metų Jūs bendradarbiaujate leidinyje ir kokiomis temomis dažniausiai rašote?

Dr. R. Mažeikaitė: Mano straipsnis šiame leidinyje išspausdintas pirmą kartą. Istorikai dažniausiai nespausdina daug straipsnių tame pačiame žurnale, o stengiasi savo mokslinius straipsnius pateikti įvairiems leidiniams, kad pasiektų kuo didesnį skaičių mokslininkų. Todėl mano straipsniai yra išspausdinti 10 mokslinių žurnalų ir 9 knygose, Anglijoje, Lietuvoje ir JAV. Visuomet rašau apie kryžiuočių ordino karus prieš lietuvius, ypač analizuo-dama kryžiuočių kronikas, kaip istorinį šaltinį, ir siekdama įtraukti Pabaltijo kryžiaus karus į bendrą Europos istoriografiją.

TŽ. Šiame numeryje yra jūsų ir bendraautorius Loïc Chollet straipsnis “Familiar Marvels....” Esate minėjusi, kad Loïc Chollet yra susipažinęs su Lietuvos istorija, gal galėtume daugiau parašyti apie jį ir jo susidomėjimą Lietuva.

Leidinio *Francia* viršelis

Dr. Mažeikaitė: Loïc Chollet yra jaunas šveicaras, tik dabar baigęs rašyti disertaciją prancūzų kalba apie Pabaltijo kryžiaus karų prancūziškus šaltinius. Tai mažai tyrinėta tema, itin svarbi, nes parodo, kad viduramžiuose lietuviai ir ypač – jų kunigaikščiai buvo žinomi Europos riteriams. Loïc ir aš sutinkame, kad lietuviai karžygiai dažnai buvo traktuojami kaip Vakarų Europos riteriai ir bendrai gerbia-mi kaip geri kovotojai ir svarūs oponentai. Loïc lietuvių kovos prieš kryžiuočių ordina istorija susidomėjo iš dalies todėl, kad skaitė mano bei Stephen C. Rowell straipsnius anglų kalba. Jo žmona, kiek suprantu, yra slovake, tai irgi prisideda prie jo susidomėjimo Rytų Europos istorija. Jis yra apsilankęs ir keliavęs Lietuvoje, susižavėjęs mūsų tėvyne. Tikiuosi, kad jo disertacija kada nors bus išspausdinta, ir tai bus svarbus įnašas į Lietuvos istorijos studijas.

Bendrai dabar kyla susidomėjimas Viduramžių Lietuvos istorija. Gera atsimenu, kai būdavau vienintelė konferencijose kalbanti apie Lietuvą, apie kurią niekas net nebuvo girdėjęs. O dabar džiaugiuosi, kad yra daug mokslininkų, kurie rašo apie tai tarptautine mokslo, t.y., anglų kalba, ypač Anglijoje, Skandinavijos kraštuose ir taip pat Lietuvoje.

Rašyime Lietuvos karių istoriją visi

Kreipimasis į Pasaulio lietuvių bendruomenės narius dėl lietuvių, garbingai kovojusių kitų šalių kariuomenėse

Brangūs tautiečiai,

Istorijos audros po įvairias pasaulio šalis išblaškė daugybę jaunų lietuvių vyrų, kurie vykstant I ir II Pasauliniams karams buvo priversti tarnauti kitų valstybių kariuomenėse. Kiti, tapę emigrantais, atrado namus kitose šalyse, kurios jiems suteikė galimybę tarnauti jų kariuomenėse su ginklu ir ginti tų šalių demokratines vertybes. Įvairių karinių konfliktų metu daugelis lietuvių narsiai kovėsi kitų šalių kariuomenių sudėtyje, pasižymėjo kaip didvyriai ir buvo apdovanoti.

Šiandieną norėdami padėkoti mūsų Lietuvos jaunąją kartą ir ugdyti ją tikrais savo šalies patriotais, norime parodyti jiems garbingus pavyzdžius – lietuvių karius, kurie savo atsidavimu ir drąsa pasižymėjo įvairiuose mūšiuose I ir II Pasaulinių karų metais ir iki dabar.

Dėl šios priežasties kreipiuosi į Jus, kad padėtumėte surinkti vertingos informacijos apie lietuvius, gimusius lietuvių šeimose ar esančius lietuviškos kilmės, kurie tarnavo Jūsų valstybių kariuomenėse ir buvo apdovanoti valstybiniais arba aukščiausiais kariniais apdovanojimais už pasižymėjimą karinėse operacijose ar mūšiuose. Mums yra svarbūs ir tų karinių situacijų ar mūšių aprašymai, įvairi

vaizdinė medžiaga iliustruojanti tuos įvykius, už kuriuos buvo apdovanoti pasižymėję mūsų tautiečiai. Gali būti, kad apie tuos žmones jau yra parašytos knygos, memuarai ar straipsniai, tokia medžiaga bus taip pat labai vertinga gauti ir papildyti Lietuvos karo istorijos archyvus.

Kiekvieno iš Jūsų pagalba gali tapti labai svarbiu indėliu Lietuvos kariuomenės karo istorijai, lietuviško karžygio mentaliteto išryškinimui ir pasitarnauti ugdant naujųjų karių kartų vertybes. Esu tikras, kad lietuviai turi žinoti savo didvyrius ir jų žygdarbius, o tokios žinios ypatingai yra svarbios jaunajai mūsų kartai.

Visa informacija, kurią Jums padedant pavyks surinkti, bus išspausdinta žurnale *Karys* ir perduota Vytauto Didžiojo karo muziejui Kaune. Šis muziejus kol kas yra vienintelis, kuriame yra saugomi ir puoselėjami Lietuvos karo istorijos relikvai. Planuojame surinkta medžiaga taip pat pasidalinti su visa lietuvių visuomene, tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje, nes esame tikri, kad tokia informacija bus naudinga ir ateities kartoms.

Jūsų surinkta informaciją prašau siųsti man elektroniniu paštu: arvydas.pocius@urm.lt; arvydaspocius57@yahoo.com; pašto adresas: 79-81 Popa Savu Str., district 1, Bucharest, 011432 Romania arba Kęsgailų g. 4, Vilnius, LT-12189 Lithuania.

Nuoširdžiai Jums dėkoju už supratimą ir linkiu Jums būti garbingais Lietuvos ambasadoriais užsienio bendruomenėse.

Arvydas Pocius, Lietuvos ambasadorius Rumunijoje, ats. generolas leitenantas, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas (2009-2014)

Kanados įvykių apžvalga

2016 M. VISUOTINIO SURAŠYMO DUOMENYS

Vasario 8 d. paskelbtų visuotinio žmonių surašymo 2016 m. duomenimis, Kanadoje gyvena 35,151,728 žmonių. Nuo 2011 m. žmonių skaičius padidėjo 5%, du trečdaliai iš kurių yra dėl imigracijos. Daugiausia kanadiečių gyvena maždaug 100 km atstumu nuo JAV. Nuosavuose namuose gyvena 14,1 mln. žmonių. Gyventojų skaičius sparčiausiai augo Kanados Vakaruose: Alber-

toje 11.6%, Saskatchewan 6.3%, Manitoboje 5.8%. Tai didžiausi Kanadoje žinomi skaičiai nuo Kanados konfederacijos, kaip skelbia *Statistics Canada*. Prince Edward Island bei Newfoundland ir Labrador žmonių skaičius paaugo labai mažai, o New Brunswick provincijoje sumažėjo puse procento. Tankiausiai apgyventoje Ontario provincijoje gyvena 13.4 mln.

PAŽADO NEIŠTESĖS?

Dar prieš rinkimus liberalai buvo pažadėję pakeisti rinkimų sistemą, tačiau dabartinio premjero pažadas “Mes turime užtikrinti, kad ateityje turėtume kiek įmanoma geresnę rinkimų sistemą”, atrodo, neplanuojamas ištesėti. Šių metų vasario 1 d. J. Trudeau pareiškė, kad esanti balsavimo sistema Kanadoje pakeista

nebus. Praeitų metų gruodžio pabaigoje paskelbta peticija reikalauja, kad liberalai savo pažadą ištesėtų. Iki vasario 7 d. jau surinkta 61,000 parašų. Kaip nurodo įstatymas, peticiją turi pasirašyti 500 žmonių, kad ji būtų patvirtinta ir perduota valdžiai, kuri po to turės 45 dienas paruošti atsakymui.

KARO PABĖGĖLIAI Į KANADĄ – PĖSČIOMIS

Netgi temperatūrai nukritus žemiau 20 C, į Manitobą iš JAV, pėščiomis įveikdami apledėjusius kelius, nuo šalčio nejausdami pirštų, traukia karo pabėgėliai. Dažniausiai jie keliauja didesnėmis grupėmis, kuriose yra ir vaikų. Perėję sieną, pagalbos jie kreipiasi į Kanados pasienio tarnybą, kur gauna

pabėgėlio statusą. Manitobos imigracijos tarnybos atstovė Rita Chahal teigia, kad tokių keliautojų pastaruoju metu labai padaugėjo. Sausio mėnesį jų užregistruota 40. Nuo 2016 m. balandžio prieglobsčio Kanadoje prašėsi 270 pabėgėlių, ir jų skaičius sparčiai auga nuo praeito rudens.

MEDICINOS PAGALBA ČIABUVIŲ VAIKAMS

Kanados Žmogaus teisių teismas daugiau negu prieš metus paskelbė, kad federacinė sveikatos apsauga pirmųjų tautų atžvilgiu yra diskriminuojanti ir pareikalavo, kad čiabuvių vaikai galėtų gauti tokią pačią medicinos pagalbą, kaip ir kiti vaikai Kanadoje, kurie negyvena rezervatuose.

Praeitą vasarą čiabuvių vaikų sveikatos priežiūrai, *Jordan's Principle* fondui, buvo paskirta iki \$382 ml. trejiems metams iš federacinio fondo. Anksčiau pinigai

buvo skiriami iš provincijų biudžetų. Iki šiol valdžia iš minėtos sumos paskyrė tik \$11.4 ml, ir medicininę pagalbą buvo suteikta tik 1,500 vaikų, kurių dauguma gyvena Manitoboje ir Saskatchewan. Tik 22-iejų Ontario čiabuvių vaikų sveikatos priežiūrai buvo skirta pinigų iš *Jordan's Principle* fondo, nors pagalbos, ypač – psichologinės, laukia žymiai daugiau. “Sunku patikėti, bet prašymai suteikti vaikui medicininę pagalbą yra visą laiką atmetami”, – sako NDP parlamentaras Charlie Angus.

KANADOS 150-MEČIO GARBEI

Kaip vasario 6 d. pranešė *Parks Canada*, pirmieji laukiniai stumbrai paleisti Banff valstybiniame parke, vadinamoje jų “istorinėje žemėje”, kur XIX š. viduryje jie buvo beveik išnykę. 16 stumbrų iš Elk parko buvo atgabenti malūnsparniais į Panterų slėnį netoli Sundre parko, kur jie bus stebimi 16 mėnesių, o 2018 metų vasarą bus paleisti gyventi savarankiškai. “Tai yra istorinė diena laukinės gamtos išsaugojimui Šiaurės Amerikoje,” – sako Harvey Locke, gamtosaugininkas ir rašytojas, Banff istorijos fondo atstovas. Archeologų duomenimis, stumbrai minėtose vietovėse

16 stumbrų paleisti gyventi Banff valstybiniame parke – dovana Kanadai 150-mečio proga

jau gyveno prieš daugiau negu 10,000 metų. Istorinis stumbrų sugrįžimas yra programos “Kanadai – 150” dalis.

Pagal Kanados spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

ARGENTINA

• Argentinos lietuviai paminėjo Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną. Susirinko būrelis narių, uždegė žvakes ir tylos minute pagerbė žuvusius bei nukentėjusius Lietuvos nepriklausomybės gynėjus.

• Argentinoje sausio 26-29 dienomis vyko Pietų Amerikos jaunimo organizacijų ir lietuvių bendruomenių suvažiavimas, kuriame dalyvavę Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Vytautas Pinkus ir Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Guobužaitė su jaunimu aptarė lietuviškos tapatybės pajautimo, jos ugdymo ir išlaikymo klausimus. Jame dalyvavo šių suvažiavimų pradininkas ir nuolatinis rėmėjas prelatas Edmundas Putrimas. Suvažiavime dalyvavo lietuvių bendruomenių atstovai iš Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, JAV, taip pat keletas lietuvių, atliekančių praktiką lietuvių bendruomenėse Pietų Amerikoje.

Pietų Amerikos jaunimo atstovai XX suvažiavime Argentinoje aptaria savo veiklos kryptis

Suvažiavimo programoje numatytų renginių bei pokalbių metu dalyviai dalijosi savo bendruomenių geraisiais veiklos pavyzdžiais, domėjosi studijų bei lietuvių kalbos mokymosi galimybėmis Lietuvoje, numatė savo bendruomenių organizacijų ateities uždavinius, ypač daug dėmesio skirdami artėjančiai Lie-

tuvos šimtmečio minėjimo progai 2018 metais. Nuo 28 d. vyko Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių suvažiavimas Renginyje baigėsi 29 d., po Mišių Aušros Vartų parapijoje, kai dalyviai apsilankė mūsų draugijos patalpose. Jiems buvo paruošti pietūs ir atidarytas baseinas maudynėms.

• Lietuvos URM atstovai lankėsi Argentinos lietuvių bendruomenių organizacijose „Nemunas“ ir „Mindaugas“, Argentinos lietuvių susivienijimo būstinėje ir Argentinos lietuvių centre. Susitikimų metu aptarta bendruomenių veikla, labiausiai rūpimi klausimai bei problemos, taip pat ateities planai. V. Pinkus ir L. Guobužaitė susitiko su Beriso miesto meru Jorge G. Nedela, kuris taip pat apsilankė ir lietuviškoje jaunimo stovykloje. Dėkodamas už nuolatinę paramą bei paskatas lietuvių bendruomenei V. Pinkus Beriso merui įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerio padėką. Pokalbių metu J. G. Nedela domėjosi Lietuva, jos pasiekimais ir išreiškė didelį norą apsilankyti mūsų šalyje.

• Argentinos lietuvių bendruomenė vasario 26 d. rengiasi paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Ta proga bus paruošti pietūs (asado), ir visi dalyviai galės naudoti baseiną. **Inf.**

BRAZILIJA

Lietuvos URM atstovai San Paule susitinka su Brazilijos lietuvių jaunimu

Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Vytautas Pinkus ir Lietuvos generalinė konsulė Laura Guobužaitė sausio 25 dieną San Paule, Lietuvių sąjungos namuose,

susitiko su Brazilijos lietuvių bendruomenė. Pokalbyje su skirtingų organizacijų vadovais aptarti lietuvių puoselėjimo ir išsaugojimo Brazilijoje klausimai, įvairių veiklų organizavimo bei finansavimo galimybės.

Svarstymo metu prieita prie išvados, kad Brazilijoje veikiančios lietuvių organizacijos turi susijungti ir veikti išvien, siekdamos įgyvendinti bendrus tikslus bei idėjas. Kaip vienas svarbiausių įvardytas poreikis įsteigti lietuvių kultūros centrą – lietuvių namus San Paule, kuriuose būtų galima įrengti nuolat veikiančią parodų salę istorijai išsaugoti, patalpas lietuvių kalbos pamokoms, šokių kolektyvų, chorų repeticijoms. Brazilijos lietuvių palikuonims ypač rūpėjo Lietuvos pilietybės atkūrimo klausimas. Generalinio konsulato atstovai pristatė pilietybės atkūrimo procesą, dvigubos pilietybės įgijimo galimybes, reikalaujamų dokumentų sąrašą, teikė individualias konsultacijas visais rūpimais pilietybės atkūrimo klausimais. **URM inf. ir ntr.**

BELGIJA

Atidengiama Lietuvių kultūros centro Belgijoje iškaba

2016 m. gruodžio 17 d. buvo iškilmingai atidengta Lietuvių kultūros centro Briuselyje iškaba. Renginyje dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Belgijoje G. Varvuolis pasidžiaugė, jog trikalbė iškaba garsins Lietuvos vardą bei stiprins lietuvių bendruomenės bei kultūros matomumą Belgijoje. Ambasadorius dėkojo Roodbeek jaunimo centro, kurio patalpose įsikūręs LKCB, direktorei, Lietuvių kultūros centro Belgijoje vadovėms, mokytojoms bei tėveliams, pasiryžusiems perduoti lietuvių jaunajai kartai. Visiems susirinkusiems buvo pristatyta Kalėdinė programa, naujoji centro biblioteka, kalėdinių žaisliukų paroda, skambėjo centrą lankančių vaikų choro „Be lietučio“ dainos.

KALGARIS

Lietuvių bendruomenė vasario 18 d. rengiasi paminėti dvi Lietuvos nepriklausomybei svarbias datas: 1918 vasario 16-ąją ir 1990 kovo 11-ąją. Minėjimas vyks šv. Cecilijos šventovės salėje, po jo dalyviai kviečiami pabendrauti suneštinėse vaišėse. **Inf.**

CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 120 MILIJONŲ DOLERIŲ

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ

INTERAC KORTELĖ

2016 metais nariams **IŠMOKĖJOME**

Papildomų palūkanų santaupoms **14%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **7%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.

Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

VANKUVERIS

Patrauklus tinklalapis www.lithuaniansofbc.com supažindina ne tik su Br. Kolumbijos lietuvių bendruomenės gyvenimo vadovais, kitomis lietuviskomis organizacijomis, renginiais ir šventėmis. Tinklalapio lankytojams, nekalbantiems lietuviškai, Lietuvą, jos gamtą ir istoriją pristato neilgas dokumentinis vaizdo įrašas ir lietuvaitis Jonas. Pranešama apie artimiausią bendruomenės renginį – kviečiama vasario 18, šeštadienį, Vankuveryje, estų šventovės salėje, kartu švęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. **Inf.**

LONDON, ON

• Primename, kad Londono lietuvių bendruomenės valdyba ruošia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą kovo 5, sekmadienį, tuoju po 3 v.p.p. Mišių Mary Immaculate parapijos salėje. Minėjimo metu bus renkamas ir bendruomenės nario mokestis. Toronto lietuvių mėgėjų teatro “Žalios lankos” grupės nariai, Ieva ir Arūnas Paransevičiai, pasidalins įspūdžiais iš praeitų metų kelionės Lietuvoje, kur dalyvavo keliose teatrų šventėse su savo grupės pasirodymais. Bus kavos ir pyragaičių vaišės.

• Sekmadienį ir švenčių mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Vasario 19, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Lidiją Lukšienę.

Muziko parama jaunesiems talentams

Praėjusį rudenį Vilniuje David Geringas savo 70-mečio proga surengė koncertą kartu su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru. D. Geringas (k.) ir orkestro dirigentas ir vadovas Gintaras Rinkevičius, pasibaigus koncertui D. Umbraso nuotr.

Kovo 7 d, antradienį, Toronte, St. Paul Centre rengiamas įžymaus violončelininko David Geringo koncertas. Kartu dalyvauja dar du atlikėjai: Vadim Serebryany (pianinas), Barry Shiffman (smuikas). Programoje skambės Bruch, *Kol Nidrei, op. 47, Brahms, Cello Sonata No.1 in E minor; Op. 38, Tchaikovsky, Piano Trio in A minor, op. 50*.

Visame pasaulyje įžymus violončelininkas David Geringas gimė ir augo Lietuvoje, yra valstybinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos auklėtinis. Pirmosios pamokos pas violončelės mokytoją Michailą Šenderovą tarsi nubrėžė būsimam atlikėjui kelią; beje, kūrybinga draugystė sieja muziką su jo sūnumi kompozitoriumi Anatolijumi Šenderovu. Vėliau Maskvos Piotro Čaikovskio konservatorijoje baigė Mstislav Rostropovich violončelės klasę. Jis yra vienintelis iš Lietuvos muzikų, 1970 m. pelnęs aukso medalį ir pirmąją vietą tarptautiniame įžymiajame P.Čaikovskio konkurse. D.Geringas 1970-1975 metais dirbo Lietuvos Filharmonijoje, vėliau persikėlė į Vokietiją. Šiuo metu gyvena Hamburge, dėsto Liubeko aukštojoje mokykloje. Kaip dirigentas ir solistas jis koncertuoja žymiausiose pasaulio koncertų salėse, neaplenkdamas ir Lietuvos – nuo 1992-ųjų kasmet su nauja programa koncertuoja Lietuvoje. Praėjusį rudenį 70-ojo jubiliejaus proga giminėje D. Geringas „Piano. Lt“ salėje pasirodė kaip jautrus kamerinių ansamblių dalyvis, valstybiniame operos ir baleto teatre dirigavo kūrybingai perskaitytą Eduardo Balsio baletą „Eglė žalčių karalienė“, o sezono atidarymo koncerte su Gintaro Rinkevičiaus diriguojamu valstybiniu simfoniniu orkestru atliko Ottorino Respighi *Adagio* su variacijomis, Piotro Čaikovskio *Variacijos rokoko*

tema, op. 33 ir kitus kūrinius.

Lietuvos ir Vokietijos violončelininkas, pedagogas ir dirigentas David Geringas yra sukaupęs išpūdingą repertuarą nuo baroko iki šiuolaikinių kompozicijų, koncertuoja visame pasaulyje su svarbiausiais orkestrais ir batutos meistras. Atlikėjui savo kūrinius paskyrė tokie garsūs dabartiniai kūrėjai kaip Sofia Gubaidulina, Ned Rorem, Pēteris Vasks, Erkki-Svenas Tūr ir kiti. Violončelininkas yra daugelio lietuvių ir rusų kompozitorių kūrinių pirmasis atlikėjas. D. Geringo diskografijoje (beveik 100 kompaktinių plokštelių) gausu įrašų, įvertintų reikšmingais apdovanojimais.

Praėjusiais metais visus muzikos mėgėjus sudomino jo naujas dvigubas albumas *The Sound of Lithuania* (Taip skamba Lietuva), išleistas vokiečių kompanijos „Dreyer-Gaido“. Į jį maestro su partneriais lietuviams įrašė net 14-kos Lietuvos kompozitorių 1900-1980 metų kamerinius kūrinius. Taip pat gausiam klausytojų būriui pristatyti J.Karoso, J.Karnavičiaus, B.Dvariono, V.Bartulio, F.Latėno ir kitų kūriniai. Violončelės meistras pirmasis pradėjo skleisti Vakaruose lietuvių šiuolaikinę muziką. Šiandien bet kur pasaulyje galima išgysyti ir *Günter Hänssler* kompanijai Vokietijoje D.Geringo įrašytus O.Balakausko, A.Šenderovo,

V.Laurušo kūrinių violončelių albumus. Savo programoje neretai atlieka ir V.Barkausko ir B.Kutavičiaus kūrinius. 2011-aisiais Uzedomo festivalyje Vokietijoje jis atliko net vienuolikos lietuvių kompozitorių kūrinius. D.Geringo Berlyne pristatyta A.Šenderovo *Concerto in DO* premjera pelnė autoriui Europos kompozitoriaus prizą.

Už Lietuvos muzikos meno sklaidą D. Geringas įvertintas aukščiausiais Lietuvos valstybės apdovanojimais: 1999 m. LDK Gedimino IV laipsnio ordinu, 2002 m. Lietuvos valstybine premija, Kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

Maestro yra Maskvos valstybinės P.Čaikovskio konservatorijos ir Pekino centrinės konservatorijos garbės profesorius, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos garbės daktaras.

Šį kovo 7-osios koncertą Toronte rengia Geringo stipendijų fondas, jo metu surinktos lėšos bus skiriamos Toronto gabiausių muzikai 12-17 m. vaikų tolimesniam lavinimui. Taip įžymusis muzikas šiuo atminimo koncertu ir fondo veikla tęsia savo anksčiau mirusio brolio Yaakov Geringo, TSO smuikininko, ir jo žmonos pianistės, Toronto universiteto dėstytojos Marinos, buvusių Toronto Karališkosios konservatorijos muzikos pedagogų, darbą ugdant jaunuosius talentus. SK

2017 m. kovo 7 d. 7.30 v.v.

Trinity St. Paul's Centre
(Toronto, 427 Bloor W.)

Koncertuoja
DAVID GERINGAS
(violončelė)

Vadim Serebryany (pianinas),
Barry Shiffman (smuikas)

Bilietai kaina \$30-100, ticketfly.com
Daugiau informacijos tel. 416 822 7752,
www.geringas-scholarship.org

Lėšos skiriamos Geringo stipendijų fondui

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama
taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.
Ketvirtadieniais
Penktadieniais
Šeštadieniais
Sekmadeniais

9:30 - 4:00
9:30 - 8:00
9:30 - 7:00
9:00 - 1:00
8:30 - 12:30

ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3,
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais
Sekmadeniais

12:00 - 7:00
9:30 - 12:30

Prisikėlimo kredito kooperatyvo narių

METINIS SUSIRINKIMAS

Kovo 28 d.
6:00 v.v.

Narių registracija
prasidės 5:30 v.p.p.

Bus renkami trys direktoriai,
trijų metų kadencijoms.

Kandidatų nominacijas galima pateikti
iki 2017 m. kovo 7 d., 12:00 p.p.

Adresas: 1 Resurrection Rd.
Toronto, ON M9A 5G1

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Kazio Bradūno metai Lietuvoje

Poetas Kazys Bradūnas (1917- 2009)

Kazys Bradūnas priklauso tai išeivijos poetų kartai, kuri po ilgų dešimtmečių išsiskyrimo suspėjo grįžti į dabartinę Lietuvą su savo gyvenimu ir savo kūryba. Poetas su ilgesiu savo eilėse apdainavęs Lietuvą, liūdėjęs dėl priverstinės netekties, jau 1995 m. visam laikui grįžo į gimtinę. Lietuva šiltai priėmė poetą ir jo kūrybą – dainingas, lyriškas eiles, skirtas gimtinei, jos istorijai ir mitams, žmogui ir žemei. Šiame minime K.Brādūno 100-ąjį gimtadienį: poetas gimė 1917 metų vasario 11 dieną Kiršuose (Vilkaviškio r.). Vasario mėnuo poetui buvo lemtingas – 2009-ųjų vasario 9 d. jis atgulė į savo genties žemę. Būsimasis poetas mokėsi Vilkaviškio Žiburio gimnazijoje, studijavo VDU

Teologijos-filosofijos fakultete. Universitete įsijungė į „Šatrijos“ draugijos, ateitininkų veiklą, tapo literatų grupės nariu, rengė literatūros vakarus. Į literatūros pasaulį K.Brādūnas įžengė 1943 m. pirmąja nedidele 16 puslapių knygele – *Vilniaus varpai*. 1944 m. „Sakalo“ leidykla išleido didesnę poeto kūrybos knygą *Pėdos arimuos*. Jau šioje knygoje išsakyta pagrindinė poeto kūrybos tema – žmogaus ir jo gimtosios žemės ryšys, įprasminantis jo būtį. Artinantis antrajai sovietinei okupacijai, K.Brādūnas su žmona Kazyte pasirinko priverstinę tremtį. Apsigyveno Miunchene, mokytojavo gimnazijoje. Įstojęs į Lietuvių rašytojų draugiją tremtyje, dalyvavo jos veikloje, redagavo žurnalą *Ateitis*. Visą gyvenimą

K.Brādūną lydėjo rūpinimasis lietuvių literatūra, kalba ir jos ateitimi. Gyvendamas Miunchene K.Brādūnas išleido papildytą antrą sonetų *Vilniaus varpai* laidą ir eilėraščių knygą *Svetimoji duona*, poemą *Maras, Apeigos*. Dvi pirmosios knygos įvertintos „Patrijos“ leidyklos ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premijomis. 1949 metais K. ir K.Brādūnai išvyksta į Baltimą (JAV), dalyvauja išeivijos literatų veikloje. K.Brādūno siūlymu 1950 m. Baltimorėje surengtas pirmas literatūros vakaras. K.Brādūnas tapo JAV lietuvių literatūrinio ir kultūrinio gyvenimo organizatoriumi, buvo neabejotinas žeminių-lankininkų kartos įkvėpėjas. Persikėlęs į Čikagą, K.Brādūnas imasi redaguoti seniausią JAV leidžiamą dienraštį *Draugas*. Sužinojęs apie *Lietuvių poezijos* dvitomo išleidimą Lietuvoje, jis nusprendė išleisti III tomą. *Egzodo rašytojai 1945-1990 m.*, K.Brādūno ir R.Šilbajorio redaguota knyga, įamžino beveik visus kūrėjus, gyvenusius ir rašiusius išeivijoje. K.Brādūno kūrybos sąrašas per trisdešimt poezijos knygų. JAV išleista *Devynios baladės*, *Morenų ugnis*, *Sidabrinės kamano*, *Sonatos ir fugos*, *Donelaičio kapas*, *Pokalbiai su karaliumi*, *Alkana kelionė*, *Užeigoje prie Vilniaus*, *Prierašai*, *Krikšto vanduo Joninių naktį* ir kitos. K.Brādūno knygos premijuotos *Draugo*, *Aidų* žurnalo, Monrealio akademinio sambūrio V.Krėvės literatūrine

premiomis. Lietuvoje poetas apdovano-tas LDK Gedimino IV laipsnio ordinu; 1992 m. jam skirta valstybinė kultūros ir meno premija; 2002 m. tapo *Poezijos pavasario* laureatu. Paskutinius savo rinkinius K.Brādūnas išleido jau Lietuvoje (*Duona ir druska*, 1992, *Apie žemę ir dangų*, 1997, *Sutelktinė*, (2001 m.). K.Brādūno poezija remiasi liaudies daina, jos stilistika, eilėraščiuose gausu krikščioniškos simbolikos, Biblijos motyvų, dažnas eilėraštis kuriamas kaip malda. Žemdirbio pasaulis poetui yra ypatingos dermės būtis, pilna meilės ir pasitikėjimo, joje viskas turi savo vietą ir prasmę. Kita svarbi Bradūno poezijos tema – gimtojo krašto istorija, istorinė atmintis, žmogaus, atplėšto nuo savo šaknų, jausenos išsakymas. Eilėraščių motyvai – Lietuvos valstybės pamatai, istorijos herojai, mitologija, krikščioniškos ir gamtmeldiškos pasaulėvokos santarvė, ištikimybė žemei, brolystė, susitaikymas, kultūros vardai, Donelaičio ir lietuviško žodžio tema tęsia neoromantikų Mairo-nio, V.Mačernio kūrybos tradici-jas, turėjo įtakos ir vėlesnių poetų J.Marcinkevičiaus, M.Martinaičio, S.Gedos kūrybai. Ir šiandien jo poe-zija mus skatina atidžiau pažvelgti į savo tautos istoriją, branginti tarpusavio ryšius, tėvų žemę ir paveldą.

SK

KAZYS BRADŪNAS – eilėraščiai iš įvairių rinkinių

Prie alsuojančios žemės

Vidurnaktį žemės alsavimą,
Kaip šalto šaltinio dvelkimą,
Aš karšta kakta pajutau.
Užmigti daugiau nebegalima –
Rugių mėnesienoj plaukimą
Pro atdarą langą matau.

Kažin kur tik tolimas balsas...
Kažin kur tik miško ošimas...
Kažin kur pakvipo lanka...
Ir siela virpėdama klausos –
Kažin kas ją plazdančią ima –
Geroji Ranka.

Sekmadienis

Dalgiai sukabinti kiemo gluosny,
Guli plūgai patvorio žolėj,
Ir vilnijančių rugių bangose
Miega pasinėrusi grietlė.

Begaliniame laukų tylėjime,
Rodos, klausosi visi namų kampai,
Kaip toli šventajam Pakylėjimui
Skambina varpai.

Senkapiuos

Jau pamiršta, kas nuo kada čia guli,
Tik žemė dar šventa, neariama,
Tik pora medžių, šimtmečių sausuolių,
Nejudina nei kirvis, nei ranka.

Tik kažin ko nuo kryžiaus seno, aukšto
Nueiti greitai niekaip negali –
Aplinkui vieškeliai, aplinkui žmonės
vaikšto,
O tu kalnely stovi ir tyli.

Ištikimybė

Mano gentis, kaip šuo
Urzgia gulėdama
Ant namų slenksčio,
Kad svetimas neįeitų
Ir neišeitų.

Mano tauta,
Lyg peršautas šuo,
Unkščia laižydama
Kruviną Nemuno krantą.

Ir mano ilgesys
Paskutiniąją dieną
Nubėgs ir atsiguls, kaip šuo,
prie tuščių namų slenksčio.

Iš ciklo Grįžtanti saulė

Ugnis

Ledynai traukiasi
į šiaurę,
Sukilėlė ugnis

Morenose dega.
Akmenio kirviai,
Formų širdies,
Žalčio apyrankės
Ir saulių sagos
Guli Sandoros skrynioje.

Veda ugnis mano kiltį
Į Pažadėtąją žemę
Į pirmąpradį žygį.
Ledynai traukiasi...

Tolminkiemio vakaro atodūsis

Jau lapai sugulė – viršūnės nori miego.
Antra diena jas daužė vėtrų spragilai.
Dabar vėl žvaigždės debesų briaunom
atbėgo
Kaip švytintys sidabro vabalai,

Kurių nesurenka čiulbėdama lakštingala,
Kurių ranka nubraukti negali –
Laiminga tik ir nelaiminga,
Širdie poeto, ko tyli,

Klausydama, kaip kalnan kopia rūkas,
Netilpdamas upelio daubose,
Kaip virptelia pabudęs vyturiukas
Ir medžiai atsidūsta sapnuose.

Odė meilei ir gyvenimui

Laimutė ŠIMUKĖNIENĖ

Kaip pasakoj mes žengiame abudu,
Tolyn į siaurą akmenuotą kelią,
Abiem vienoda nuotaika nubodo,
Vienu ritmu širdis krūtinėj plaka,
Sustoki tad, - esi tokia puiki,
Akimirka – gyvenimą puoši!

(V. Mykolaitis-Putinas)

Vytautas ir Irena Pečiuliai su šeima. Iš kairės žentas Ryan, vaikai Vilija, Rimas, Virginija ir Edvardas

Vilijos Yčaitės ntr.

Ta akimirka – tai 1966-ųjų sausis, kada 24-erių Vytautas Pečiulis grįžo iš Kanados aplankyti artimųjų ir draugų į Punksą. Vieną šventadienio popietę gatvėje išvydo slidinėjančią žavią aštuoniolikmetę Ireną Gri-gutytę ir paslaugiai ištisė jai pagalbos ranką... visam gyvenimui. Tai ir buvo tas „prašau“, apie kurį šių metų sausio 28-sios dienos pavakarę Lietuvos kankinių šventovėje kunigas Nerijus Šmerauskas prabilo Popiežiaus Pranciškaus žodžiais: „Gyvenimas kartu yra menas, kantrus, nuostabus ir žavus kelias... kurio pagrindinės taisyklės gali tilpti į tris žodžius: PRAŠAU, AČIŪ IR ATSIPRAŠAU. „Prašau“ yra tarsi atsiklausimas, ar galima su pagalba ir dėmesiu įeiti į kito gyvenimą. Tikra meilė neprieina šurkščiai ir agresyviai...“ Visiems, susirinkusiems į šventines Mišias, buvo aišku, kad akivaizdžiau negali būti – juk ši pora šiandien švenčia Auksinį 50 metų vedybų jubiliejų. Lydimi

mylimų vaikų, prie altoriaus jie ėjo drąsiai, su pasitikėjimu, tačiau su ta pačia atsakomybe ir meile, kaip prieš pusšimtį metų... Jų, Irenos ir Vytauto, Santuokos sakramento pažadų atnaujinimo žodžių neužgožė nei Valdo Ramanausko su dukromis Daiva ir Indre atliekama giesmė, nei Audronės Šarpytės rankose suvirpusio smuiko Šuberto Ave Maria, nei abiejų labai artimo bažnytinio choro balsai.

Po Mišių veiksmas perskėlė į skoningai išpuoštą parapijos salę. Šitokia daugybė svečių! Tik padedami šios šventės organizatorių ir rengėjų visi susirado savo vietas. O juk tai Vytauto ir Irenos didžiausias turtas – vaikai: Virginija, Vilija, Rimas ir Edvardas, kurie pravedė iškilmingos tėvelių šventės programą. Aišku, prieš tai visi gardžiai pasivaishinome šeiminkės Janinos Gurklienės su padėjėjomis paruoštomis vaišėmis, stebėdami ekrane besikeičiančias nuotraukas iš Irenos ir Vytauto bendro gyvenimo akimirkų.

Ir štai vėl suskambus smuikui Audronės Šarpytės rankose Jubiliatų ir mūsų širdis sušildė *Meilės serenada*. Vienas po kito sekė sveikinimai: Toronto šaulių kuopos vardu į didžiulę šventinę puokštę pagalbos ir meilės gėlę įpynę Vida Baltrušaitienė su padedančiais šauliais Zuzana Jonikiene, Irena Paznėkiene ir Feleksu Šiaučiūnu. Lietuvos kankinių šventovės kunigų, valdybos ir parapijiečių vardu žodį tarė Dalia Azubalienė. Bažnytinio choro ir Anapilio korporacijos vardu prabilo Rimas Paulionis. Perduodama giminių ir artimųjų sveikinimą Violeta Gibavičienė dėkojo „Ačiū, kad esate!“. Arūnas Paransevičius pristatė humoristinį solo spektaklį, įteikdamas „Turistinį rinkinį EURO – 5106“. Ilgai ir kantriai laukę savo eilės, muzikantai Vaclovas Povilonis ir Valdas Ramanauskas užtraukė pirmąjį *Jaunųjų valsą* – šokio sukuryje Irena ir Vytautas atrodė lyg tie dvidešimtmečiai kadaise. Tėvelių jaunatviškumas įkvėpė Viliją ir Virginiją padovanoti jiems dainą *Mūsų dienos kaip šventė* o sūnūs Rimas ir Edvardas padrašinamai lingavo į taktą. Salėje didėjo šurmuly, garsiau skambėjo dainos, trankesni darėsi šokiai. Ir staiga visi nuščiuvo – Irena ir Vytautas išėjo į salės vidurį – dalinosi jaunystės prisiminimais, gyvenimiška patirtimi. Vytautas kaip ir visada įpynę keletą humoristinių pasakojimų, dėkodamas svečiams, tardamas tą stebuklingą žodį „ačiū“. Jis prigludo prie žmonos: „Tu tikra Dievo dovana, ačiū, kad esame kartu“. O Irena kaip visada padovanojo šiltą ir pritariantį šypseną.

Tikrai nebūtų išsamus puotos vaizdas, jeigu nepaminičiau itin skanių Irenos iškeptų baravykėlių, šakočių, skrudėlyno, beržo šakos, kitų lietuviškų pyragų ir Napoleono tortų. Vaikų pagaminti įvairūs skanumynai labai praturtino pyragų stalus. Lietuvoje kaimo moterėlės tikrai pasakytų: „Ten tik gulbės pieno trūko“.

Savo ir visų svečių vardu telieka padėkoti už nuostabią šventę, o į Irenos ir Vytauto didelę ir margą gyvenimo puokštę įdėkime padėkos ir nuoširdumo gėlę.

vizijos. V.Reimerio kūryba įtraukta į daugybę eilėraščių rinkinių ir rinkinių, pagal poeto tekstus sukurta dainų. Jis iš rusų kalbos yra išvertęs A. Puškino, M. Lermontovo, A. Achmatovos ir kitų autorių kūrybos. V.Reimeris gimė 1921 m. Kuršėnuose. Pirmosiomis karo dienomis jis su broliu ir seserimi buvo priversti trauktis į Latviją, o vėliau su kitais lietuviais perkelti į Rusijos gilumą. Rašytojo J. Baltušio pakviestas V.Reimeris dirbo Maskvos radijuje lietuviškų laidų redakcijoje, po karo 1944-1949 metais buvo pakviestas vadovauti Kauno ra-

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alp@pacelawfirm.com

Lietuvos kultūros žinios

MIRĖ VACYS REIMERIS

Poetas Vacys Reimeris

Eidamas 96-uosius metus vasario 6 d. savo namuose Vilniuje mirė žinomas poetas ir vertėjas Vacys Reimeris. Jis buvo vyriausias Lietuvos poetas. Jo kūrybinį palikimą sudaro 35 poezijos rinkiniai, atsiminimų knyga, poezijos vertimai iš rusų kalbos. Ištikimas tradicinei lietuvių poezijai, neatsisakęs ir šiuolaikinių formų įtakos, savo eilėse jis lietė būties, laiko, žmogaus esybės, ryšio su gamta klausimus. Poezijai nesvetimos humoro gaidos, kasdieninių sunkumų intarpai, meilės

dijui, 1949-1969 metais vadovavo *Literatūros ir meno* redakcijai, buvo *Gimtojo krašto* vyriausiasis redaktorius. Jam 1965 m. buvo suteiktas nuspelnusio kultūros veikėjo vardas, jis yra laimėjęs ne vieną premiją: 1968 m. apdovanotas tarptautine Jawaharlalo Nehru premija už eilėraščių rinkinį *Prie Baltojo Tadžo*, 1977 m. „Poezijos pavasario“ laureatas.

APDOVANOJIMAI GERIAUSIEMS

Paskirti šeši 2016 m. Lietuvos mokslo apdovanojimai. Humanitarinių ir socialinių

mokslų srityse apdovanoti Dalia Emilija Dilytė-Staškevičienė už darbų ciklą *Kristijono Donelaičio tyrimai* bei Darius Staliūnas – už darbų ciklą *Rusijos tautinė politika ir tarptautiniai santykiai XIX š. Lietuvoje*. Fizinių mokslų srityje premijos skiriamos Dariui Abramavičiui bei Valdemarui Razumui ir Gintarui Valinčiui. Biomedicinos ir žemės ūkio mokslų srityse premiją gaus Algirdas Augustaitis už darbų ciklą *miškininkystės srityje*. Technologijos mokslų srityje premijos laureatais tapo Ry-mantas Jonas Kažys ir Liudas Mažeika.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

PADĖKA

A†A

Janina

KAZIUKAITYTĖ-
BLAUZDŽIŪNIENĖ

1926-2017

Dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Pauliui Mališkai už atjautą, pagalbą, šiltus paguodos žodžius bei visiems, Montrealyje dalyvavusiems atsisveikinimo su velione Mišiose.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams – klebonui Jonui Šileikai, OFM, ir kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, bei solistei-vargonininkei Danguolei Radkei už įsimintinas gedulingas Mišias. Taip pat dėkojame klebonui už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Reiškiamo gilią ir nuoširdžią padėką visiems, užjautusiems ir padėjusiems sunkią valandą palydėti į paskutinę kelionę mylimą motiną, tetą, močiutę, promočiutę Janiną Blauzdžiūnienę. Jūsų prisilietimas prie skaudžios netekties sumažino mūsų skausmą ir neviltį. Ačiū Jums...

Dėkingi – sūnus Arvydas, vaikaičiai Stefutė, Jūra, Krista, Jonas, Darius su šeimomis, sūnėnas Algis ir dukterėčia Saulė su šeimomis

RESURRECTION CREDIT UNION LIMITED

NOTICE OF ANNUAL MEETING OF MEMBERS

NOTICE IS HEREBY GIVEN that an annual meeting (the "**Meeting**") of the members of Resurrection Credit Union Limited (the "**Credit Union**") will be held at Resurrection Parish Hall at 1 Resurrection Road, Toronto, Ontario, M9A 5G1 on Tuesday March 28, 2017 at 6:00 pm (Toronto time), for the following purposes:

1. To receive the reports of the Credit Union's Board of Directors, Chief Financial Officer, Audit Committee, Loans Officer and Auditors, as well as to receive the Credit Union's audited financial statements for its fiscal year ended December 31, 2016. Copies of such financial statements and the reports of the Auditors and the Audit Committee will be available at either branch of the Credit Union by March 17, 2017 and at the Meeting.
2. To appoint the auditors for the Credit Union's fiscal year ending December 31, 2017 and to authorize the directors to fix the remuneration of the auditors. Tinkham and Associates are currently the auditors of the Credit Union and the Board of Directors is recommending that the members reappoint Tinkham and Associates, as the auditors of the Credit Union for its financial year ending December 31, 2017.
3. To elect three (3) directors, in each case for three (3) year terms.
4. To transact such other business as may properly be brought before an annual meeting of members.

Registration for the Meeting shall begin at 5:30 p.m. (Toronto time), please bring your identification or passbook or account statement to register.

DATED the 8th day of February, 2017.

BY ORDER OF THE BOARD

A. Pabedinskas
Secretary

PADĖKA

A†A

Jonas GIMŽAUSKAS

1921 m. sausio 1 d. – 2017 m. sausio 1 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Pauliui Rudinskui, OP, už suteiktą per Kalėdų šventę Sveikatos sakramentą, kuris sustiprino Joną; už maldas prie karsto, laidotuvių Mišias ir maldas kapinėse. Esame dėkingos muz.Danguolei Radtkei už jautrias giesmes ir vargonavimą, Marijui Gudinskui už pagalbą, skleidžiant pranešimus apie laidotuves, renkant aukas ir padedant kun. P.Rudinskui, OP ; Mačių šeimai – už rūpestingai paruoštus skanius laidotuvių pietus.

Dėkojame visiems, kurie lankė tėvelį paskutiniaisiais jo gyvenimo metais, ypač Aldonai Stanaitienei; visiems atėjusiems atsisveikinti į laidotuvių namus ir Mišias, atsiuntusiems gėlių, užsakiusiems Mišias ir už pareikštas užuojautas bei gausias aukas *Idlewyld Manor* ir „Pagalbai Lietuvos vaikams“ .

Neužmiršime jūsų paramos ir meilės, palydint į amžinybę mūsų tėvelį, senelį ir prosenelį.

Dukros Audra Gimžauskaitė ir Jūra Bušinskienė su šeimomis

PARAMA’S 65TH ANNUAL MEETING

will be held on

Tuesday, March 7, 2017 at 7 p.m.

Lithuanian Hall, 1573 Bloor St. W., Toronto

Registration will commence at 6.30 p.m.

Parama’s Board of Directors invites members to join us for refreshments immediately after the meeting.

65th Annual General Meeting Agenda

1. Opening Remarks
2. Reports of:
 - a) Chair
 - b) Chief Executive Officer
 - c) Audit Committee
 - d) Auditor
3. Discussion of Reports
4. Appointment of Auditors
5. Amendments to By-law & Articles
 - a) Reduction in board size¹
 - b) Reduction in quorum from 50 to 25 members²
 - c) Cancellation of shares for inactive accounts³
 - d) Change in legal name⁴
6. Elections
7. Scholarships
8. Suggestions
9. Adjournment

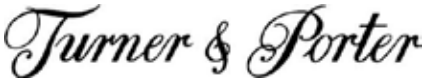
Copies of 2016 audited financial statements, reports of the Audit Committee and the Auditor, minutes from the 2016 AGM and copies of the resolutions which are up for confirmation will be available for inspection at the meeting and at the offices of the credit union 10 days prior to the AGM.

¹ The reduction board size from eight to seven member will address the vacancy created by the resignation of a director in 2016 and is expected to increase the effectiveness of the board recognizing the present complement of directors and existing structure of board committees.

² The reduction of quorum requirements for member meetings from 50 to 25 recognizes that attendance at membership meetings has been falling in recent years and brings Parama’s by-law provisions closer into line with credit union norms.

³ The cancellation of shares associated with inactive accounts will reduce the level of fees which are levied by various financial partners on the number of Parama’s members. Following the cancellation of these shares, share registers and member counts will constitute a more accurate representation of Parama’s prevailing membership base.

⁴ The proposed change will simplify Parama’s legal name for ease of use and to better conform to its business name (“Parama Credit Union”) as is under general usage.

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

LABDAROS ŽINIOS

(2017 m. sausio 24 d.
direktorių posėdžio
apžvalgos tęsinys)

• LHIN sutartis: pagal ministerijos reikalavimus, taryba priėmė rezoliuciją, patvirtinančią, kad slaugos namai laikosi visų valdžios nurodymų ir reikalavimų ir įgaliojo tarybos pirmininkę pasirašyti raštą, kuris siunčiamas į mūsų LHIN įstaigą ir ministeriją.

• Valgyklų atnaujinimo darbai atlikti Taryba pritarė infrastruktūros komiteto pirm. Raimondo Smolskio siūlymui ir paskyrė \$45,000 šiems darbams iš "Labdaros" kapitalinio rezervo fondo. Po 15 metų, kasdien naudojant tris kartus per dieną, nuo vandens bei garų valgyklų maisto tiekimo punktuose pradėjo susidėvėti spintelės, sienos, lubos ir grindys, todėl padidėjo nelaimingų atsitikimų galimybė, darbuotojams paslydus ar parkritus, taip pat gali atsirasti pelėsis. Atlikę numatytus darbus, atnaujinime patalpas ir užtikrinsime, kad "Labdara" sulauks gero sveikatos ministerijos inspekcijos įvertinimo.

• Išdininkė Virginija Pečiulis pristatė numatomą 2017 m. Labdaros fondo biudžetą. Pasidžiaugė, kad žmonės jau pradeda naudotis galimybe aukoti "Labdarai" per internetą, paspaudžiant mygtuką *Donate now*. Ši naujovė įdiegta prieš 2016 m. Kalėdas per *CanadaHelps* "Labdaros" tinklalapyje labdara.ca. Per internetą jau sulaukėme beveik \$1,000 aukų "Labdarai"; aukotojai per kelias minutes iš *CanadaHelps* gavo atleidimo nuo mokesčių kvitus.

• Bingo "Labdaros" komanda, kuriai vadovauja Sandra Burke ir su kuriais sėkmingai dirba Arūnas Morkūnas, "Labdaros" slaugos namų naudai dirbo 38 bingo sesijose ir per 2016 metus surinko slaugos namams daugiau kaip \$40,000. Tų lėšų naudojimas apribotas pagal "Labdaros" sutartį su Toronto miesto "Gaming" agentūra. Nupirkta daugiau

Ir "Labdaros" slaugos namų gyventojai, ir svečiai, užsukę į Tado Gurevičiaus svetainę, gali pasigėrėti spalvingu lėlių rinkiniu, kurį testamentu slaugos namams padovanojo Leokadija Nakrošienė. Kiekviena lėlė apręnta skirtingo Lietuvos regiono tautiniais drabužiais; jiems audinius išaudė talentinga tautodailininkė A. Vaitonienė. A. Trussow nuotraukoje: L. Nakrošienės visą gyvenimą rinktas lėlių rinkinys surado naujus namus

elektrinių lovų su keltuvais, keletas svarstyklių, į kurias galima įvažiuoti sėdint kėdėse su ratukais, specialus mankštos dviratis, pritaikytas fizioterapijai, fizioterapijai reikalingas masažo stalas, apmokėtos gyventojų muzikos bei meno terapijos pamokos ir gyventojų išvykos (transportas ir įėjimo bilietai) per 2016 metus.

• Administratorius Eric Harela savo pranešime pabrėžė, kad "Labdaroje" gyventojų amžiaus vidurkis vienas iš seniausių visuose Ontario provincijos slaugos namuose. Vyresnio amžiaus gyventojai ateina su didesnėmis ir sudėtingesnėmis negaliomis, o tai reikalauja atidesnės, nuolatinės slaugos. Lovų užimtumas siekia 99%. Sveikatos ministerijos 3 atstovai per 2 savaites atliko "Labdaros" patikrinimą, pagyrė, kad laikomasi visų nurodymų bei reikalavimų. Dabar laukiame

oficialaus pranešimo bei palyginimo su kitais slaugos namais Ontario provincijoje. Ontario valdžia svarsto įstatymą, pagal kurį būtų priimti nauji reikalavimai – slaugos namuose skirti kiekvienam gyventojui 4 val. per dieną asmeninės slaugos ("Labdara" šiuo metu kiekvienam gyventojui per dieną skiria 2.9 val. priežiūros). Deja, nekalbama apie lėšų padidinimą, kad būtų galima pasamdyti daugiau darbuotojų šiems reikalavimams vykdyti. "Labdaros" gyventojų vadovėlis (Resident Handbook) jau atnaujintas – galima rasti mūsų tinklalapyje labdara.ca

• ACC finansinio valdymo agentūros pranešime Robert Berg pranešė, kad netrukus vyks "Labdaros" 2016 m. patikrinimas. Sėkmingai pajėgiamame išsilaikyti pagal kiekvienam mėnesiui skirtą pinigų sumą, griežtai laikomės biudžeto. Tokia tvarka mums leidžia kasmet apmokėti \$239,000 pagrindinės paskolos (Mortgage Principal) ir įdėti \$60,000 į kapitalinių išlaidų rezervo fondą. Bet tai reiškia, kad nebelieka lėšų gyventojų programų plėtojimui bei kitiems reikalams. Valdžia šiemet pirmą kartą leido slaugos namų administratoriams perleisti lėšas, skirtas gyventojų programoms/aktyvinimui, sumokėti slaugymo išlaidoms. Tai reiškia, kad gyventojų amžiui ir jų negalioms didėjant, "Labdara" dažniau ir dažniau turės pervesti lėšas slaugymui, nes daugiau ar naujų lėšų ministerija neskiria. Berg pabrėžė, kaip svarbu lėšų rinkimo talkos, nes tik aukotojų dosnumo dėka bus galima namus atnaujinti, teikti geresnes paslaugas ir išlaikyti arba gerinti gyventojų programų lygį.

• AUKOKITE LABDARAI PER INTERNETĄ: aplankykite mūsų tinklalapį labdara.ca ir paspauskite raudoną *Donate Now* mygtuką. Sekite nuorodas. Nusiuntę "Labdarai" auką per internetą, po kelių minučių per *CanadaHelps* gausite kvitą (Income Tax Receipt) atleidimui nuo mokesčių. Galima aukoti tiek, kiek norite ar galite, tiek kartų, kiek norite. Kiekviena auka mums yra brangi ir už ją dėkojame iš anksto!

• Kitas direktorių tarybos posėdis vyks vasario 21 d.

Gabija

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

**Organizacijos įteikite 2017
prašymus iki vasario 16 d.**

**Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės
draudimuose bei savo testamentuose.**

KLF pastoviai remia Tėviškės Žiburius

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

Angie

SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Sutton

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti
namą ar butą, skambinkite ir
aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ANAPILIO parapijos žinios

• Ateinantį sekmadienį Vasario 16-osios minėjimo proga mūsų šventovėje iškilmingai su savo vėliava dalyvaus Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa.

• Wasaga Beach KLB valdyba ruošia Lietuvos nepriklausomybės (Vasario 16 ir Kovo 11 dienų) minėjimą vasario 26, sekmadienį, tuoj pat po 2 v.p.p. Mišių, Gerojo Ganytojo misijos patalpose. Bus vaišės.

• 2016 metų aukų pakviltavimai valstybinių mokesčių (Income Tax) sumažinimui dar neatsiėmusiems yra išsiųsti paštu. Dėkojame Irenai Paznėkienei, kuri taip rūpestingai juos dalino parapijos salėje.

• Punsko krašte palaidotas praeitą savaitę ten miręs a.a. Stasys Grigutis, 84 metų amžiaus. Drauge su dukromis Dalia Ažubaliene ir Birute Kmieliauskiene bei jų šeimomis ir visa gimine jį lydime malda.

• Vasario 5 d. įvyko mūsų parapijos visuotinis metinis susirinkimas. Parapijos tarybos sudėtis pasiliko beveik nepasikeitusi. Parapijos tarybos pirmininkas – Vytautas Pečiulis, tarybos sekretorė – Irena Aleknevičienė, parapijos choro pirmininkas – Rimas Paulionis, choro vadovė – Vilija Špakauskienė, “Gintarėlių” vadovė – Deimantė Grigutienė. Liturgijos sekcijos pirmininkė – Irena Paznėkiene, šeimų sekcijos pirmininkė – Zita Kružikienė, visuomeninio teisingumo sekcijos pirmininkas – Romas Otto, svetingumo sekcijos pirmininkė – Rita Krilavičienė; administracinės ir renginių sekcijos pirmininkė – Dalia Ažubalienė, sekretorė – Irena Ross ir išdininkė – Birutė Jurienė; sakramentinio paruošimo vadovės – Janina Dzemionienė ir Vida Valiulienė; finansų tarybos nariai – dr. Arūnas Dailydė, Romas Otto ir Antanas Samsonas; arkivyskupijos sielovadinių gairių vykdymo komiteto pirmininkas – klebonas Vytautas Staškevičius; sporto klubo “Anapolis” pirmininkas – Pranas Vilkelis.

• Kviečiame visas mūsų parapijos skyriaus KLK Moterų draugijos nares į susirinkimą, kuris vyks vasario 26, sekmadienį, po 10 v.r. Mišių, klebonijos patalpose.

• Kovo 1, trečiadienį, pradedama Gavėnia Pelenų diena. Ta proga Mišios bus ne tik 8.30 v.r., bet ir 7 v.v. tiems, kurie ryte negali dalyvauti.

• Kauno arkivyskupija prašo paramos arkivyskupijoje veikiančioms vaikų dienos centrams, kuriuose benamiai ir skurdan patekusių šeimų vaikučiai pavalgo, paruošia pamokas, praleidžia savo laisvalaikį ir randa prieglobstį bei užtarimą.

• Vilkaviškio vyskupija prašo paramos vyskupijoje veikiančioms vaikų dienos centrams.

• Panevėžio vyskupija prašo paramos vyskupijoje atstaty-

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Sveikiname Jus visus su Lietuvos valstybės atkūrimo diena – Vasario 16-ąja!

• Vasario 25 d. Užgavėnės; kovo 1 d. Pelenų diena; kovo 5 d. Kaziuko mugė; balandžio 2 d. metinis parapijos susirinkimas; balandžio 9 d. Verbų sekmadienis; balandžio 16 d. Velykos; balandžio 28-29 d.d. naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas; balandžio 30 d. Sutvirtinimo sakramentas; gegužės 7 d. Pirmą komuniją; birželio 10 d. Vilties bėgimas.

• “Kretingos” stovykla angliškai kalbantiesiems liepos 2-15 d.d.; lietuviškai kalbantiesiems liepos 16-29 d.d.; šeimų stovykla – liepos 30 d. – rugpjūčio 5 d.

• Visus, visus, kam nusibodo žiema, kviečiame į Užgavėnes! Susirinkę Prisikėlimo parapijos salėje vasario 25 d., 10 v.r., varysime žiemą lauk! Vaikai šoks ir dainuos. Lašininis su Kanapiniu kariaus. Linksmins persirengėliai, susirinkę iš visų pakraščių. Gerosios šeiminiųkės vaišins gardžiais blynais. Rengėjai: Toronto Maironio mokykla, Lietuvių Namai, Prisikėlimo parapija.

• Mirties pranešimas: a.a. Pranė Barakauskienė, 93 m. amžiaus, palaidota iš Prisikėlimo parapijos šventovės vasario 11 d. Paliko dukras Vidą, Daną ir sūnų Ramūną su šeimomis. Amžiną atilsį duok mirusiai, Viešpatie.

• Vasario 19, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Steve Tallo; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; a.a. Reginą Antanaitienę (1 m.); a.a. Vincą Ignaitį; a.a. Sofiją ir Anthony Dziengo; a.a. Marią ir Michael Wojtowicz; a.a. Igną (33 m.) ir Liną (3 m.) Juzukonius; a.a. Mykolą ir Marijoną Baranauskus; a.a. Stasę ir Vaclovą Bartusevičius; a.a. Virginijų Sičiūną; a.a. Barborą Nabažienę; a.a. Vytautą Markuvėną; a.a. Genovaitę Tunkūnienę; a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

PRANEŠIMAS

Gautas pranešimas, kad JAV, New Jersey, yra miręs Julius Vėblaitis, JAV bendruomenės visuomenininkas ir puikus pedagogas, 10 kartų dalyvavęs APPLE kursų Lietuvoje savanoriu, laisvalaikio griežes smuiku, pajvairindamas vietinės šventovės Mišių muzikinę liturgiją, grojęs vietiniame orkestre.

Inf.

mui Berčiūnų dvasinio centro patalpų, kurios bus skiriamos moksleivių ugdymo programoms, tikinčiųjų susikaupimams ir įvairiems susirinkimams bei konferencijoms.

• Vasario 19, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. kun. Boleslovą Pacevičių. **Vasagoje** vasario 19, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Doreen Tarvydienę. **Delhi** vasario 18, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Benediktą ir Veroniką Cvirkas.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Vasario 19, ši sekmadienį, pamaldų nebus.

• Pamaldos vyks vasario 26, sekmadienį; kovo mėnesį pamaldos vyks 5 ir 19 d.d. Visos pamaldos vyksta 9.30 v.r., išskyrus kovo 19 d. Tą dieną pamaldos bus 11.15 v.r., nes po jų vyks visuotinis susirinkimas.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Vasario 11 d. ryte mokyklos salėje susirinko visa mokykla, ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Elena Zubrickaitė pristatė kitus šios sąjungos narius: Adomą Grybą, Matą Zenkevičių, Matą Biskį, Liviją Čygaite, Taurą Zenkevičių, Liną Kairį, Luką Kairį, Neriją Sungailaitę, Adrianą Maksimavičiūtę, Medą Krukonytę, Aurą Gabrytę ir Juliją Degutytę, kuri trumpai paaiškino apie Vasario 16-osios reikšmę. Visi sugiedojo Kanados ir Lietuvos himnus, pirmos klasės mokiniai įnešė abiejų valstybių vėliavas. KLJS atstovai mokiniams pravedė užsiėmimus Lietuvos nepriklausomybės dienos proga.

• Vasario 18 d. nebus pamokų. Pagal TCDSB kalendorių – Šeimos diena.

• Vasario 25 d. susirinksi-me 9.30 v.r. ne mokykloje, bet Prisikėlimo parapijoje Užgavėnių šventei. Programa prasidės 10 v.r. Kviečiame visus! Bus įdomi programa. **Živilė**

KLB TORONTO APYLINKĖ

Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios šventė rengiama 2017 m. kovo 11, šeštadienį, 4 v.p.p., Toronto Lietuvių Namų (Toronto, 1573 Bloor St. W.) Karaliaus Mindaugo menėje. Šventinę koncerto programą atliks Vilniaus valstybinis kvartetas ir pianistė Ilona Damašiūtė-Beres.

Po minėjimo bus vaišės, veiks baras. Vakara baigsime šokiais. Šventės išlaidoms sumokėti bus renkamos aukos.

Informacija teikiama el. paštu adm.torontolietuviai@yahoo.ca
KLB Toronto apylinkės valdyba

Skaitytojų dėmesui!

Kitas Tėviskės žiburių numeris dėl ilgojo savaitgalio – Šeimos dienos, išeis vasario 22, trečiadienį. **Redakcija**

Š.m. kovo 2-4 dienomis LR ambasada Kanadoje organizuoja konsulinę misiją Toronte.

Priėmimo vieta – 1 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1. Priėmimo laikas: **2017 m. kovo 2, ketvirtadienį, nuo 12 iki 5 v.p.p.; kovo 3, penktadienį, nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.; kovo 4, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 12 v.d.**

Dėl konsulinių klausimų jau galima registruotis telefonu +16135675458 ext: 22 arba el. paštu gтана.баgdоние@urм.lt; amb.ca@urм.lt.

**LR ambasados
Kanadoje inf.**

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Vasario 19, sekmadienį, rengiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė mūsų parapijoje. Mišios už Lietuvą bus 12 v.d. Po Mišių mūsų salėje bus minėjimas, pranešėjas – Julijus Rakitskis, Lietuvos ambasados Kanadoje ministeris patarėjas. “Gintaras” šoks tautinius šokius, lietuviškas dainas dainuos choras „Balsas“, bus vaišės. Įėjimas - auka Montrealio lietuvių bendruomenei. Dalyvaukime visi, mus kviečia garbės konsulas Arūnas Staškevičius ir bendruomenės pirmininkė Silvija Staškevičienė.

Kovo 5, sekmadienį, bus Šv. Kazimiero parapijos metinė šventė, dalyvaukime visi.

Balandžio 8, šeštadienį, 5v.p.p., vyks mūsų parapijos metinės rekolekcijos. Tai bus diena prieš Verbų sekmadienį; rekolekcijoms vadovaus prelatas Edmundas Putrimas iš Toronto. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Vasario 12, sekmadienį, klebonas Paulius Mališka auکوjo Mišias už Kostą Mickų pirmųjų jo mirties metinių proga. Kostas, buvęs mūsų seniausias parapijietis, mirė sulaukęs 102 metų vasario 12, 2016. Klebonas padėkojo Janinai Mickienei su šeima už vaišes po Mišių salėje, chorui, Daivai Jaugelytei-Zatkovic už giesmę *Amazing Grace* per komuniją, ir Romui Brilvičiui, kad jis nuvalė ledą nuo šventovės laiptų po sniego/ledo audros.

Vasario 19, sekmadienį, Mišios mūsų šventovėje bus aukojamos 10.30 v.r., nes tą dieną, 1 v.p.p., bus Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Aušros Vartų parapijoje.

Kovo 5, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos metinė šventė. Mišios bus aukojamos 12 v. dienos. Kazimierinių pietūs parapijos salėje 1.30 v.p.p. Bilieto kaina iš anksto \$25; prie durų \$30; moksleiviams (nuo 10 iki 16 metų) \$15. Veiks loterija. Bus meninė programa. Galima užsisakyti stalą 10 žmonių. Skambinti Nijolei Šukienei tel. 514-593-6859 arba Alice Skrupskytei tel. 514-257-6761. Klebonas Paulius Mališka ir parapijos komitetas kviečia visus parapijiečius bei draugus gausiai dalyvauti. **VL**

Montrealio lietuvių kredito unija “LITAS” STUDENTŲ DĖMESIUI! KONKURSAS STIPENDIJAI GAUTI:

\$2,000 universiteto ir
\$500 kolegijos (CEGEP) studentams

Paskutinė šių metų stipendijų prašymo diena -
2017 m. KOVO mėn. 31 d.

Stipendijų įteikimas vyks 2017 m. pavasarį kredito unijos
"LITAS" metiniame susirinkime
Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės "LITE"
1475 RUE DE SEVE, MONTREAL, QC H4E 2A8
TEL: 514-766-5827

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.

1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

ŽAIDŽIATE ŠACHMATAIS?

“Labdaros” slaugos namų savanorių vedėjas ieško šachmatininkų, kurie galėtų retkarčiais ar dažniau žaisti su mūsų gyventojais. Kviečiame kreiptis į Neriją Augutį tel. 416-232-2112 ext. 413 arba el. paštu labdaravolunteering@gmail.com.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

“DEVYNI AMATAI” – tai Česlovo Senkevičiaus satyrinių eilėraščių knyga, išleista 2015 m. liepos mėnesį. Ją galima įsigyti Tėviskės žiburių administracijoje paliekant auką TŽ leidybai paremti.